

Část 3.

Legislativní podmínky podnikání v Polsku, aktuální daňová legislativa, pojištění a pracovní právo

Janusz Turakiewicz
daňový poradce č. 01821

Obsah

1.	Podnikání v Polsku	3
1.1.	Legislativa.....	3
1.2.	Formy podnikání v Polsku.....	4
1.2.1.	Obecné principy podnikání.....	5
1.2.2.	Koncese, povolení, souhlasy, licence a regulované podnikání.....	7
1.2.3.	Regulovaná povolání	8
1.2.4.	Kontrola podnikání	8
1.2.5.	Drobní, malí a střední podnikatelé.....	10
1.2.6.	Pravidla pro zahajování a vykonávání živnostenského podnikání fyzickou osobou.....	11
1.2.7.	Občanskoprávní společnost	14
1.2.8.	Obchodní společnosti.....	14
1.3.	Povinnosti podnikatelů vyplývající ze zvláštních předpisů.....	15
2.	Daně v Polsku	17
2.1.	Daňová soustava v Polsku	17
2.2.	Daně	17
2.2.1.	Legislativa.....	17
2.2.2.	Správa daně a poplatků	18
2.2.3.	Identifikace a evidence poplatníků.....	18
2.2.4.	Trestní odpovědnost.....	19
2.2.5.	Vymáhací řízení ve správě	20
2.2.6.	Daň z přidané hodnoty (DPH)	20
2.2.7.	Spotřební daň.....	22
2.2.8.	Daň z příjmů právnických osob	22
2.2.9.	Daň z příjmů fyzických osob	23
2.2.9.1.	Zdanění příjmů dle všeobecných pravidel.....	23
2.2.9.2.	Paušální zdanění.....	24
2.2.9.2.1.	Paušál z evidovaných příjmů	24
2.2.9.2.2.	Daňová karta	25
2.2.9.3.	Povinnosti plátců daně z příjmů fyzických osob	25
2.2.10.	Daň z občanskoprávních úkonů	25
2.2.11.	Daň z nemovitostí.....	26
2.2.12.	Daň silniční	27
2.3.	Příspěvek na Státní fond pro rehabilitaci postižených osob	27
2.4.	Poplatky za využívání životního prostředí	27

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

3.	Pojištění v Polsku	28
3.1.	Legislativa	28
3.2.	Sociální pojištění	29
3.2.1.	Důchodové a starobní pojištění	29
3.2.2.	Důchodové invalidní pojištění	29
3.2.3.	Úrazové pojištění	29
3.2.4.	Nemocenské pojištění	30
3.2.5.	Pojistné na Fond předčasných důchodů za práci ve zvláštních podmínkách (FEP)	30
3.2.6.	Výše pojistného živnostníka/podnikatele za leden – prosinec 2018	30
3.2.7.	Vydávání závazného stanoviska (interpretace) Správou sociálního zabezpečení k rozsahu a způsobu aplikování předpisů	31
3.3.	Zdravotní pojištění	32
3.4.	Příspěvky na Fond práce (FP)	32
3.5.	Příspěvky na Fond garantovaných zaměstnaneckých plnění (FGSP)	33
3.6.	Povinnosti plátců pojistného	33
3.6.1.	Ohlášení údajů plátce a pojištěných osob a jejich změny	33
3.6.2.	Výběr pojistného a vyhotovení zúčtovacích příznání	33
3.6.3.	Placení pojistného	34
3.7.	Kontrola plátce pojistného	34
3.8.	Odpovědnost za přestupky spáchané plátcem pojistného	35
4.	Pracovní právo v Polsku	35
4.1.	Legislativa	35
4.2.	Základní principy pracovního práva	36
4.3.	Pracovněprávní vztah	37
4.4.	Pracovní smlouva	38
4.4.1.	Uzavření pracovní smlouvy	38
4.4.2.	Ukončení pracovního poměru	38
4.4.3.	Povinnosti zaměstnavatele	39
4.4.4.	Povinnosti zaměstnance	40
4.5.	Pracovní řád	40
4.6.	Odměny a vyznamenání	41
4.7.	Pořádková odpovědnost zaměstnance	41
4.8.	Materiální odpovědnost zaměstnanců	41
4.8.1.	Odpovědnost zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli	41
4.8.2.	Odpovědnost za majetek svěřený zaměstnanci	42
4.9.	Pracovní doba	42
4.9.1.	Všeobecné principy	42
4.9.2.	Systémy a rozvržení pracovní doby	42
4.9.3.	Práce přesčas	43
4.9.4.	Noční práce	43
4.9.5.	Práce v neděli a o svátcích	43
4.9.6.	Dovolená za kalendářní rok	44
4.9.7.	Neplacené volno	44
4.10.	Bezpečnost a hygiena práce	44
4.10.1.	Základní povinnosti zaměstnavatele	44
4.10.2.	Práva a povinnosti zaměstnance	45
4.10.3.	Preventivní ochrana zdraví	46
4.10.4.	Pracovní úrazy a nemoci z povolání	46
4.10.5.	Školení	46
4.11.	Občanskoprávní smlouvy (dohody)	47
4.12.	Dočasné zaměstnání	47
5.	Důležité webové stránky	48

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

1. Podnikání v Polsku

1.1. Legislativa

Základní význam pro stanovení principů podnikání v Polsku mají:

- a) Ústava Polské republiky ze dne 2. dubna 1997, která stanoví, že „Sociální hospodářství založené na svobodě podnikání, soukromém vlastnictví a solidaritě, dialogu a spolupráci sociálních partnerů, jsou základem hospodářského systému Polské republiky.“ (Čl. 20).
- b) *acquis communautaire* (komunitární právní bohatství) Evropské unie přijaté ke dni 1.5.2004 jako platné na území Polska, uvedené v části 1.
- c) zákony
 - Zákon ze dne 15.9.2000 o obchodních společnostech (Ustawa – Kodeks spółek handlowych).
 - Zákon ze dne 28.7.2005 o soudních poplatcích v občanskoprávních věcech (Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).
 - Zákon ze dne 16.9.1982 družstevní zákon (Ustawa – Prawo spółdzielcze).
 - Zákon ze dne 23.4.1964 – občanský zákoník (Ustawa – Kodeks cywilny).
 - Zákon ze dne 20.8.1997 o Celostátním soudním rejstříku (Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym).
 - Zákon ze dne 12.12.2003 o všeobecné bezpečnosti výrobků (Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów).
 - Zákon ze dne 2.7.2004 o svobodě podnikání (Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej) – do dne 29.4.2018.
 - Zákon ze dne 22.7.2016 o evropském družstvu (Ustawa o spółdzielni europejskiej).
 - Zákon ze dne 4.3.2010 o poskytování služeb na území Polské republiky (Ustawa o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej)– do dne 30.4.2018.
 - Zákon ze dne 16.2.2007 o ochraně hospodářské soutěže a spotřebitelů (Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów).
 - Zákon ze dne 6.7.1982 o pravidlech podnikání zahraničních právnických a fyzických osob na území Polské lidové republiky v oblasti drobné výroby (Ustawa o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne)– do dne 29.4.2018.
 - Zákon ze dne 22.12.2015 o principech uznávání odborných kvalifikací získaných v členských zemích Evropské unie (Ustawa o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej).
 - Zákon ze dne 6. března 2018 o podnikatelích (Ustawa – Prawo przedsiębiorców) – ode dne 30.4.2018.
 - Zákon ze dne 6. března 2018 o Centrální evidenci a informaci o podnikání a Informačním místě pro podnikatele (Ustawa o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy) – ode dne 30.4.2018.
 - Zákon ze dne 6. března 2018 o ombudsmanovi malých a středních podnikatelů (Ustawa o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców) – ode dne 30.4.2018.
 - Zákon ze dne 6. března 2018 o pravidlech účasti zahraničních podnikatelů a jiných zahraničních osob v obchodních transakcích na území Polské republiky (Ustawa o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) – ode dne 30.4.2018.
- d) prováděcí vyhlášky vydávané Vládou nebo pověřenými ministry, včetně mezi jinými:
 - Vyhláška Ministra práce a sociální politiky ze dne 26.9.1997 o obecných předpisech v rozsahu bezpečnosti a hygieny práce (Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy).
 - Vyhláška Ministra spravedlnosti ze dne 22.12.2011 o organizačních a technických podmínkách týkajících

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

se formy žádostí a dokumentů, a jejich podávání elektronickou cestou rejstříkovým soudům a Centrální informaci soudního rejstříku a způsobu nakládání s dokumenty vydanými v elektronické podobě (Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie warunków organizacyjno-technicznych dotyczących formy wniosków i dokumentów oraz ich składania drogą elektroniczną do sądów rejestrowych i Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego oraz sposobu posługiwania się dokumentami wydanymi w postaci elektronicznej).

- Vyhláška Ministra spravedlnosti ze dne 9.7.2017 o režimu zřizování účtu v teleinformačním systému, způsobu využívání teleinformačního systému a provádění v něm činností souvisejících se založením společnosti s ručením omezeným při použití vzoru smlouvy a dalších činností prováděných v teleinformačním systému (Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu zakładania konta w systemie teleinformatycznym, sposobu korzystania z systemu teleinformatycznego i podejmowania w nim czynności związanych z zawianiem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przy wykorzystaniu wzorca umowy oraz innych czynności wykonywanych w systemie teleinformatycznym).

Dne 30.3.2018 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn balíček zákonů, které tvoří tzv. Ústavu podnikání, v jejichž důsledku k 30.4.2018 zákon o svobodě podnikání nahradí zákon o podnikatelích. Cílem těchto je změn je reorganizace a reforma legislativně institucionálního podnikatelského prostředí a živnostenské činnosti podnikatelů v souvislosti s realizací vládního „Plánu pro zodpovědný rozvoj“ a „Strategie pro zodpovědný rozvoj“. Zároveň dojde ke změnám ve 189 zákonech souvisejících s podnikáním.

Mezi návrhy jsou mj.:

- stanovení pravidel: proporcionality (úředníci mohou vyvíjet pouze takové činnosti, které jsou nutné pro dosažení stanoveného cíle), nestrannosti a rovného zacházení (úředníci musí přistupovat ke všem právním subjektům stejným způsobem; nikdo nemůže být z jakéhokoli důvodu diskriminován);
- zavedení pravidel: presumpce poctivosti podnikatele a vypořádávání skutečných pochybností ve prospěch podnikatele a vstřícného výkladu předpisů (pokud není možné odstranit pochybnosti ke skutečnému stavu nebo způsobu výkladu právního předpisu, úředníci musí tyto pochybnosti vypořádat ve prospěch podnikatelů);
- zavedení institutu neregistrované živnosti pro fyzické osoby podnikající v menším měřítku, tzn. když měsíční příjmy z podnikání nepřesahují 50 % minimální mzdy (v roce 2018 – 1.050 PLN), které nebudou muset tuto činnost registrovat ani platit pojistné na sociální pojištění z této činnosti;
- zavedení tzv. „úlevy na start“ – začínající podnikatelé nebudou muset platit pojistné na sociální pojištění po dobu prvních 6 měsíců podnikání;
- likvidace souhlasů a licencí, jako separátních forem omezování podnikání;
- vydávání správními orgány „právních vysvětlení“ psaných jednoduchým jazykem – budou prakticky vysvětlovat předpisy týkající se podnikání, a podnikatelé, kteří je budou aplikovat, nebudou moci nést z tohoto důvodu negativní následky;
- zavedení možnosti přerušení podnikání na dobu neurčitou nebo libovolnou dobu určenou podnikatelem zapsaným do rejstříku CEIDG;
- ustanovení Ombudsmana malých a středních podnikatelů coby orgánu, který zasahuje ve prospěch a hájí podnikatele a má pravomoci mj. žádat úřady o vydávání „právních vysvětlení“.

1.2. Formy podnikání v Polsku

Podnikání může být v Polsku provozováno individuálně formou živnostenského podnikání fyzických osob nebo formou společností, jejichž principy fungování jsou upraveny ustanoveními občanského zákona a zákona o obchodních společnostech, jak rovněž formou družstev:

individuální živnostenské podnikání fyzických osob	Společnost						družstvo	
	občansko- právní	Obchodní				s ručením omezeným		akciová
		Osobní						
		veřejná	partnerská	komanditní	komanditní akciová			
pravidla fungování jsou stanovena v:								
Zákon o svobodě podnikání / Zákon o podnikatelích	Občanský zákoník	Obchodní zákoník					Zákon	

Možné je rovněž podnikání prostřednictvím organizačních složek, jejichž předpokladem je nezisková činnost, kterými jsou nadace a sdružení, a také formou sociálních družstev, a dále prostřednictvím subjektů se sídlem na území jiných států, přímo nebo formou odštěpného závodu/obchodního zastoupení, a také evropských společností (SE) či evropských družstevních společností (SCE). Zahraniční osoby ze členských zemí Evropské unie, ze zemí Evropského sdružení volného obchodu (EFTA) a zahraniční osoby ze zemí, které nejsou stranami smlouvy o Evropském hospodářském společenství, a které mohou využívat svobodu podnikání na základě smluv sjednaných těmito státy s Evropskou unií a jejími členskými zeměmi, mohou zakládat a vykonávat podnikání dle stejných pravidel jako občané Polské republiky. Zahraniční podnikatelé mohou na území Polské republiky tvořit odštěpné závody za účelem podnikání a také obchodní zastoupení, která však slouží výhradně k účelům reklamy a propagace.

Zvolení formy podnikání má často významný vliv na jeho efektivitu. Zejména se jedná o otázky spojené s náklady podnikání (např. povinnost vedení účetnictví pro právnické osoby, povinnost kontrolování účetní závěrky a povinná účast notáře na valných hromadách v akciové společnosti) a také stupeň komplikovanosti řízení subjektu (účast několika osob na podepisování listin, zaslání listin na rejstříkový soud). Důležité je rovněž majetkové riziko podnikání: plné v případě živnostenského podnikání fyzických osob a některých osobních společností, a omezené v případě společníků společnosti s ručením omezeným a akcionářů akciové společnosti do výše jejich investice, při jeho přenesení na osoby podílející se na vedení subjektu.

1.2.1. Obecné principy podnikání

Pravidla pro založení, provozování a ukončení podnikání na území Polské republiky a úkoly orgánů veřejné správy v tomto rozsahu upravuje do dne 29.4.2018 zákon o svobodě podnikání. Jeho ustanovení upravují především:

- Předmět podnikání, kterým je výtěžná výrobní, stavební a obchodní činnost, poskytování služeb a vyhledávání, identifikace a těžba nerostných surovin z ložisek, a také profesní činnost vykonávaná organizovaně a ustavičně.
- Definici podnikatele, kterým je fyzická osoba, právnická osoba a organizační složka, která není právnickou osobou, a které zvláštní zákon přiznává právní subjektivitu, provozující vlastním jménem podnikání; za podnikatele se považují rovněž společníci občanskoprávní společnosti v rozsahu jejich podnikání.
- Princip, že zakládání, provozování a ukončení podnikání je volně dostupné pro každého dle stejných práv, se zachováním podmínek stanovených právními předpisy.
- Základní pravidla pro poskytování veřejné pomoci podnikatelům ze strany státu a podpory rozvoje podnikání poskytované orgány veřejné správy prostřednictvím vytváření výhodných podmínek pro zakládání a výkon podnikání, včetně podpory drobných podnikatelů a malých a středních podniků.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

- Princip, že při výkonu své působnosti, včetně dohledu a kontroly, orgány jednají výhradně na základě a v mezích zákona, se zohledněním opodstatněných zájmů podnikatele.
 - Pravidla pro získávání písemných interpretací od orgánů veřejné správy týkajících se rozsahu a způsobu aplikování právních předpisů, z nichž vyplývá povinnost podnikatele k daním a pojistnému na sociální a zdravotní pojištění, v jeho individuální věci.
 - Princip, že podnikatel může podnikání zahájit ke dni podání žádosti do Centrální evidence a informace o podnikání (CEIDG) nebo po zápisu do obchodního rejstříku vedeném v Celostátním soudním rejstříku (KRS).
 - Pravidla pro přerušování podnikání pro podnikatele, kteří nemají zaměstnance.
 - Povinnost podnikatele disponovat právním titulem k nemovitostem, jejichž adresy jsou zapisovány do Centrální evidence a informace o podnikání (CEIDG) a do Celostátního soudního rejstříku (KRS).
 - Princip, že podnikatel podniká dle zásad poctivé hospodářské soutěže, respektování dobrých mravů a ochrany zájmů spotřebitelů.
 - Povinnost podnikatele splňovat podmínky pro výkon podnikání stanovené právními předpisy, především týkající se ochrany lidského života, zdraví, veřejné mravnosti a také ochrana životního prostředí.
 - Povinnost zajistit, pokud zvláštní předpisy ukládají povinnost disponovat příslušnými odbornými kvalifikacemi při výkonu podnikání určitého druhu, aby činnost v rámci podnikání byla vykonávána přímo osobou disponující takovými odbornými kvalifikacemi.
 - Princip, že podnikatel uvádějící zboží na trh na území Polské republiky je povinen umístit na zboží, jeho obalu, štítku, v návodu nebo dodat jiným běžným způsobem písemné informace v polském jazyce o firmě výrobce, jeho adrese, zemi sídla výrobce, pokud má své sídlo mimo území členských zemí Evropské unie a členských zemí Evropského sdružení volného obchodu (EFTA) a informace umožňující identifikaci zboží, ledaže je určení zboží samozřejmé.
 - Povinnost provádění a přijímání plateb souvisejících s podnikáním prostřednictvím podnikatelského bankovního účtu, a to v každém případě, kdy je účastníkem transakce, z níž platba vyplývá, jiný podnikatel a jednorázová hodnota transakce, bez ohledu na počet vyplývajících z ní plateb, je vyšší nežli ekvivalent 15 000 PLN, přičemž transakce v cizích měnách se přepočtou dle středního kurzu cizích měn vyhlášeného Polskou národní bankou z posledního pracovního dne předcházejícího den uskutečnění transakce.
- Důležitý význam pro tuto problematiku mají ustanovení občanského zákoníku týkající se podnikatelů, jejich označení (Čl. 43¹-43¹⁰) a definující podnik (Čl. 55¹). Tyto předpisy stanoví mezi jinými, že:
- Podnikatelem je fyzická osoba, právnická osoba a organizační složka, která není právnickou osobou, a které zákon přiznává právní subjektivitu, podnikající nebo vykonávající profesi pod vlastním jménem.
 - Podnikatel působí pod firmou, která je zveřejňována v příslušném registru, ledaže zvláštní předpisy stanoví jinak.
 - Firma podnikatele se musí dostatečně lišit od firem jiných podnikatelů působících na stejném trhu. Firma nesmí uvádět v omyl, především ohledně osoby podnikatele, předmětu podnikání, místa podnikání, zdrojů zásobování.
 - Firmu fyzické osoby tvoří její jméno a příjmení. Do firmy lze přidat rovněž pseudonym nebo označení poukazující na předmět podnikání, místo podnikání nebo jiné libovolně zvolené označení.
 - Firmu právnické osoby tvoří její název. Firma obsahuje označení právní formy právnické osoby, které může být uvedeno jako zkratka, a dále může poukazovat na podnikání, sídlo této osoby a obsahovat jiné libovolně zvolené označení.
 - Podnikatel, jehož právo k firmě bylo ohroženo cizím jednáním, může požadovat upuštění od takového jednání, ledaže toto jednání není v rozporu se zákonem. V případě takového narušení se podnikatel rovněž může domáhat odstranění jeho následků, podání prohlášení v příslušném znění a formě, náhradu majetkové škody dle obecných zásad nebo vydání prospěchu získaného osobou, která se narušení dopustila.
 - Podnik je organizovaným souborem nehmotných a hmotných složek určených k podnikání. Zahrnuje především:
 - 1) označení individualizující podnik jeho vyčleněné části (název podniku);

- 2) vlastnictví věci movitých či nemovitých, včetně zařízení, materiálu, zboží a výrobků, a jiná věcná práva k nemovitostem a věcem movitým;
 - 3) práva vyplývající z nájemních a pachtovních smluv věci movitých nebo nemovitých, práva k užívání věci movitých či nemovitých vyplývající z jiných právních vztahů;
 - 4) pohledávky, práva z cenných papírů a peněžní prostředky;
 - 5) koncese, licence a povolení;
 - 6) patenty a jiná práva průmyslového vlastnictví;
 - 7) autorská práva a práva příbuzná k autorským právům;
 - 8) obchodní tajemství;
 - 9) účetnictví a dokumenty související s podnikáním.
- Právní úkon, jehož předmětem je podnik, zahrnuje vše, co je součástí podniku, ledaže z obsahu právního úkonu nebo zvláštních předpisů vyplývá jiná skutečnost.

1.2.2. Koncese, povolení, souhlasy, licence a regulované podnikání

Koncesionování se vztahuje na podnikání mezi jinými v následujícím rozsahu:

- výroba a prodej výbušnin, zbraní a munice, výrobků a technologií pro policejní a vojenské určení,
- výroba, zpracování, skladování nebo překládání, zasilání, distribuce a prodej paliv a energií,
- ochrana osob a majetku,
- distribuce rozhlasových a televizních programů, s výjimkou programů šířených výhradně v teleinformačním systému, které nejsou distribuovány pozemně, satelitně nebo v kabelových sítích,
- letecká doprava,
- provozování kasin.

Podrobná pravidla pro provozování koncesované živnosti upravují ustanovení příslušných zákonů.

Udělení, odmítnutí udělení, změna a odebrání koncese nebo omezení jejího rozsahu oproti žádosti probíhá na základě rozhodnutí. Koncesní orgán může v koncesi stanovit zvláštní podmínky výkonu činnosti podléhající koncesi. Pokud počet podnikatelů splňujících podmínky pro udělení koncese a poskytujících záruku řádného výkonu této činnosti je větší, nežli počet koncesí určených k udělení, koncesní orgán vyhlásí výběrové řízení, v němž provede výběr s přihlédnutím k výši deklarovaných poplatků za udělení koncese.

Pokud ustanovení příslušného zákona stanoví, že daný druh podnikání je regulovanou činností, jeho výkon je možný pouze po splnění určitých podmínek a po zápisu do registru regulovaných činností. Za regulovanou činnost jsou považovány mezi jinými následující druhy podnikání:

- směnářská činnost,
- uchovávání personální a mzdové dokumentace zaměstnavatelů s omezeným obdobím uchovávání,
- organizace turistických akcí a zprostředkovatelství v uzavírání smluv o poskytování turistických služeb na objednávku zákazníků,
- poskytování turistických služeb zahrnujících lovení cizinců na území Polské republiky a lovení v zahraničí,
- provozování stanice technické kontroly vozidel, autoškoly, střediska pro zdokonalování techniky jízdy a psychologické pracovny pro účely získání řídičského oprávnění,
- výroba nebo rozlévání lihových nápojů,
- výroba, čištění, kontaminace či odvodňování etylalkoholu a výroba tabákových výrobků,
- výroba a rozlévání vinařských výrobků,
- poskytování detektivních služeb,
- výroba, skladování nebo uvádění na trh biosložek.

Orgán vedoucí registr regulované činnosti je povinen podnikatele do tohoto registru zapsat ve lhůtě 7 dnů od dne, ke kterému tento orgán obdržel žádost o zápis spolu s prohlášením o splnění podmínek vyžadovaných pro výkon činnosti, pro kterou je tento registr veden. Orgán vedoucí registr regulované činnosti z moci úřední vydává osvědčení o zápisu do registru.

Podnikatel je povinen uchovávat veškeré dokumenty nezbytné k prokázání skutečnosti, že splňuje podmínky vyžadované pro výkon regulované činnosti.

Registry regulované činnosti jsou veřejné. Každý má k údajům obsaženým v registru přístup prostřednictvím orgánu, který registr vede.

Povolení je nutno získat k výkonu podnikání v rozsahu vymezením mezi jinými následujícími předpisy:

- zákon ze dne 19.11.2009 o hazardních hrách,
- zákon ze dne 26.10.2000 o komoditních trzích,
- zákon ze dne 14.12.2012 o odpadech,
- zákon ze dne 11.5.2001 – zákon o metrologii,
- zákon ze dne 6.9.2001 – farmaceutický zákon,
- zákon ze dne 6.9.2001 o silniční dopravě,
- zákon ze dne 11.9.2015 o pojišťovnické a zajišťovací činnosti,
- zákon ze dne 22.5.2003 o zprostředkování pojištění,
- zákon ze dne 6.12.2008 o spotřební dani,
- zákon ze dne 19.8.2011 o platebních službách,
- zákon ze dne 23.3.2017 o hypotečním úvěru a dohledu nad zprostředkovateli hypotečního úvěru a makléři.

Získání licence je nutné pro výkon podnikání v rozsahu stanoveném předpisy zákona ze dne 6.9.2001 o silniční dopravě a zákona ze dne 28.3.2003 o železniční dopravě.

Získání souhlasu je nutné k provozování systému plateb v rozsahu stanoveném předpisy zákona ze dne 24.8.2001 o nutnosti vypořádání v platebních systémech a systémech vypořádání cenných papírů a pravidlech dohledu na tyto systémy a také platebního schéma v rozsahu stanovené předpisy zákona ze dne 19.8.2011 o platebních službách.

Ode dne 30.4.2018 budou omezení pro podnikání zahrnovat:

- koncese,
- povolení,
- zápis do příslušného registru regulované činnosti, s tím,

že zákon o podnikatelích neobsahuje katalog živností, na které se tyto formy omezení vztahují. Toto řeší příslušné zákony.

1.2.3. Regulovaná povolání

Výkon činnosti v rozsahu regulovaných povolání je možný po splnění podmínek stanovených příslušnými zákony. Jedná se mezi jinými o povolání advokáta, architekta, pojistného matematika, auditora, lékárníka, daňového poradce, lékaře, potápěče, právního rádce. V případě výkonu podnikání v těchto povoláních je podnikatel povinen disponovat příslušnými oprávněními nebo zaměstnat osobu disponující těmito oprávněními.

Aktuální plný seznam regulovaných povolání je dostupný na portálu ec.europa.eu.

Aktuální pravidla uznávání regulovaných povolání v Polsku, vycházející ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2005/36/ES, a jejich změny, stanovené předpisy zákona ze dne 22.12.2015 o principech uznávání odborných kvalifikací získaných v členských zemích Evropské unie, jsou dostupné na stránkách http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=regprofs&id_country=23&quid=1&mode=asc&maxRows=*#top%20.

1.2.4. Kontrola podnikání

Kontrola činnosti podnikatelů je prováděna dle pravidel stanovených v zákonu o svobodě podnikání, s výjimkami vyplývajícími z bezprostředně aplikovaných předpisů obecně platných právních předpisů společenství nebo z ratifikovaných mezinárodních smluv, kontroly v rozsahu dodržování podmínek jaderné bezpečnosti a radiologické ochrany a celně-finanční ochrany. Předmětný rozsah kontroly a orgány oprávněné k jejímu provádění stanoví zákony.

Kontrolní orgány sdělí podnikateli záměr zahájení kontroly s výjimkou zvláštních případů, které jsou stanoveny zákonem o svobodě podnikání. Kontrola je zahajována nejdříve po uplynutí 7 dnů a nejpozději před uplynutím 30 dnů od dne doručení sdělení o záměru zahájení kontroly. Pokud kontrola nebude zahájeno ve lhůtě 30 dnů od dne doručení sdělení, pro zahájení kontroly je nezbytné opětovné sdělení. Žádost podnikatele

může být kontrola provedena před uplynutím 7 dnů od dne doručení sdělení. V případě zahájení kontrolních úkonů po předložení služební legitimace, před provedením prvního kontrolního úkonů je osoba provádějící kontrolu povinna kontrolovaného podnikatele nebo osobu, vůči níž byly kontrolní úkony zahájeny, informovat o jeho právech a povinnostech během kontroly.

Kontrolní úkony se provádějí v přítomnosti kontrolovaného nebo jím pověřené osoby s výjimkou situací, kdy:

- ratifikované mezinárodní smlouvy stanoví jinak,
- provedení kontroly je nezbytné pro zabránění spáchání trestného činu nebo přestupku, zabránění spáchání daňového trestného činu nebo daňového přestupku nebo zajištění důkazů o jeho spáchání,
- kontrola je prováděna v rámci řízení vedeného na základě ustanovení zákona ze dne 16.2.2007 o ochraně konkurence a spotřebitelů,
- provedení kontroly je odůvodněné přímým ohrožením života, zdraví nebo životního prostředí.

Ode dne 30.4.2018 bude tento seznam doplněn situacemi, kdy:

- má být kontrola provedena na základě přímo aplikovaných právních předpisů Evropské unie;
- je kontrola prováděna na základě ustanovení zákona ze dne 25.8.2006 o systému monitorování a kontrolování kvality pohonných hmot;
- je kontrola prováděna na základě ustanovení čl. 23b nebo čl. 23r odst. 1 zákona ze dne 10. 4. 1997 o energetice;
- je kontrola prováděna na základě ustanovení zákona ze dne 20.7.1991 o Inspekci životního prostředí v oblasti hladin elektromagnetického pole u radiokomunikačních, radionavigačních a radiolokačních zařízení;
- jedná se o případy uvedené v čl. 282c zákona o správě daní a poplatků;
- je kontrola prováděna na základě ustanovení zákona ze dne 25.8.2006 o biosložkách a kapalných biopalivech; a také, kdy je provádění kontroly nezbytné pro předcházení porušování zákazů, uvedených v čl. 44b odst. 1 zákona ze dne 29.7.2005 o předcházení narkomanii, a také, když podnikatel nemá adresu bydliště nebo sídla, nebo doručování písemností na uvedené adresy by nebylo účinné nebo bylo ztížené.

Kontrola je prováděna v sídle kontrolovaného, v místě výkonu podnikání nebo, se souhlasem nebo na žádost kontrolovaného, na jiném místě, na kterém je uchovávána dokumentace, včetně účetnictví, v pracovní době nebo v době skutečného výkonu podnikání kontrolovaným. Kontrola nebo jednotlivé kontrolní úkony, se souhlasem kontrolovaného, mohou být prováděny rovněž v sídle kontrolního orgánu, pokud je to důvodné z hlediska plynulosti provedení kontroly.

Podnikatel je povinen vést a uchovávat ve svém sídle kontrolní knihu, plné moci a kontrolní protokoly. Kontrolní kniha může mít podobu souboru dokumentů. Kontrolní kniha podnikateli slouží k dokumentování počtu a doby trvání kontroly jeho činnosti. Ode dne 30.4.2018 může být kontrolní kniha vedena v elektronické podobě.

Nelze současně zahájit a provádět více nežli jednu kontrolu podnikatele. Nevztahuje se to však mezi jinými na situace, kdy:

- ratifikované mezinárodní smlouvy stanoví jinak,
- provedení kontroly je nezbytné pro zabránění spáchání trestného činu nebo přestupku, zabránění spáchání daňového trestného činu nebo daňového přestupku nebo zajištění důkazů o jeho spáchání,
- podnikatel souhlasil se současným zahájením a provedením více nežli jedné kontroly,
- kontrola je prováděna v rámci řízení vedeného na základě ustanovení zákona ze dne 16.2.2007 o ochraně konkurence a spotřebitelů,
- provedení kontroly je odůvodněné přímým ohrožením života, zdraví nebo životního prostředí,
- kontrola je prováděna v rozsahu opodstatněnosti nadměrného odpočtu daně z přidané hodnoty před vrácením této daně,
- kontrola je prováděna jako realizace povinností vyplývajících z právních předpisů společenství týkajících se ochrany hospodářské soutěže nebo právních předpisů společenství v rozsahu ochrany finančních zájmů Evropského společenství;

- prováděná kontrola je kontrolou amerických účtů podléhajících hlášení upravenou zákonem ze dne 9.10.2015 o výkonu smlouvy sjednané mezi Vládou Polské republiky a Vládou Spojených států amerických o zlepšení plnění mezinárodních daňových povinností a zavedení legislativy FACTA.

Pokud je činnost podnikatele již předmětem kontroly jiného orgánu, kontrolní orgán upustí od zahájení kontrolních úkonů a může s podnikatelem sjednat jiný termín provedení kontroly.

Doba trvání všech kontrol u podnikatele v jednom kalendářním roce nemůže překročit:

- v případě drobných podnikatelů – 12 pracovních dnů;
- v případě malých podnikatelů – 18 pracovních dnů;
- v případě středních podnikatelů – 24 pracovních dnů;
- v případě ostatních podnikatelů – 48 pracovních dnů.

Časové omezení kontroly neplatí mezi jinými pokud:

- ratifikované mezinárodní smlouvy stanoví jinak,
- provedení kontroly je nezbytné pro zabránění spáchání trestného činu nebo přestupku, zabránění spáchání daňového trestného činu nebo daňového přestupku nebo zajištění důkazů o jeho spáchání,
- kontrola je prováděna v rámci řízení vedeného na základě ustanovení zákona ze dne 16.2.2007 o ochraně konkurence a spotřebitelů,
- provedení kontroly je odůvodněné přímým ohrožením života, zdraví nebo životního prostředí,
- kontrola je prováděna v rozsahu opodstatněnosti nadměrného odpočtu daně z přidané hodnoty před vrácením této daně,
- kontrola je prováděna jako realizace povinností vyplývajících z právních předpisů společenství týkajících se ochrany hospodářské soutěže nebo právních předpisů společenství v rozsahu ochrany finančních zájmů Evropského společenství,
- kontrola se týká subjektů, kterým na základě zvláštních předpisů příslušný orgán vydal rozhodnutí o uznání správnosti výběru a aplikování metody pro stanovení převodních cen mezi spojenými osobami – v rozsahu souvisejícím s výkonem tohoto rozhodnutí.

Prodloužení doby trvání kontrol je možné pouze z příčin nezávislých na kontrolním orgánu a vyžaduje písemné odůvodnění. Odůvodnění je doručováno podnikateli a zapisováno do kontrolní knihy před provedením dalších kontrolních úkonů. Prodloužením doby trvání kontrol nesmí být porušeny lhůty. Prodloužení doby trvání kontrol je možné rovněž v případě, pokud v průběhu kontroly bude zjištěno zkrácení daňového závazku nebo navýšení ztráty ve výši překračující 10% částky deklarovaného daňového závazku nebo ztráty, nebo v případě zjištění skutečnosti, že navzdory existence takové povinnosti nebylo podáno daňové přiznání. Ode dne 30.4.2018 je tento předpis upřesněn tak, že prodloužení doby trvání kontroly je možné, pokud během kontroly bude zjištěno snížení daňové povinnosti ve výši překračující ekvivalent 10% deklarované daňové povinnosti, ale neméně než 500 zlotých, nebo navýšení ztráty ve výši překračující ekvivalent 50% deklarované výše ztráty, neméně však než 2500 zlotých. Kontrolní orgán o těchto zjištěných okolnostech vyrozumí podnikatele a současně uvede důkazní materiál, který byl dosud v tomto rozsahu shromážděn. Odůvodnění prodloužení doby trvání kontrol je uváděno v kontrolní knize a kontrolním protokolu.

1.2.5. Drobní, malí a střední podnikatelé

Kritéria pro zařazení podnikatele do kategorie, mající význam mezi jinými pro určení doby trvání kontrol podnikatele a poskytovanou veřejnou pomoc:

- Za drobného podnikatele se považuje podnikatel, který v minimálně jednom z posledních dvou účetních období:
 - zaměstnával průměrně méně nežli 10 zaměstnanců ročně a
 - dosáhl ročního čistého obrátu z prodeje zboží, výrobků, služeb a finančních operací nepřekračujícího ekvivalent ve zlotých ve výši 2 milionů eur, nebo součty aktiv z jeho rozvahy zhotovené ke konci jednoho z těchto období nepřekročily ekvivalent ve zlotých ve výši 2 milionů eur.
- Za malého podnikatele se považuje podnikatel, který v minimálně jednom z posledních dvou účetních období:

- zaměstnával průměrně méně nežli 50 zaměstnanců ročně a
- dosáhl ročního čistého obrátu z prodeje zboží, výrobků, služeb a finančních operací nepřekračujícího ekvivalent ve zlotých ve výši 10 milionů eur, nebo součty aktiv z jeho rozvahy zhotovené ke konci jednoho z těchto období nepřekročily ekvivalent ve zlotých ve výši 10 milionů eur.
- Za středního podnikatele se považuje podnikatel, který v minimálně jednom z posledních dvou účetních období:
 - zaměstnával průměrně méně nežli 2500 zaměstnanců ročně a
 - dosáhl ročního čistého obrátu z prodeje zboží, výrobků, služeb a finančních operací nepřekračujícího ekvivalent ve zlotých ve výši 50 milionů eur, nebo součty aktiv z jeho rozvahy zhotovené ke konci jednoho z těchto období nepřekročily ekvivalent ve zlotých ve výši 43 milionů eur.

Částky vyjádřené v eurech je nutno převést na zloté podle průměrného kurzu vyhlášeného Polskou národní bankou k poslednímu dni účetního období vybraného pro určení statusu podnikatele. Průměrný roční počet zaměstnanců se určuje v přepočtu na plné úvazky.

1.2.6. Pravidla pro zahajování a vykonávání živnostenského podnikání fyzickou osobou

V souladu se zákonem o svobodě podnikání podnikatelé, kteří jsou fyzickými osobami, podléhají zápisu do Centrální evidence a informace o podnikání (CEIDG). Tuto evidenci vede v teleinformačním systému ministr příslušný pro věci hospodářství. Část údajů obsažených v Centrální evidenci a informace o podnikání (CEIDG), týkajících se základních informací o podnikateli, je dostupná na portálu ministerstva podnikání a technologií, což umožňuje ověření obchodních partnerů jiným podnikatelům a spotřebitelům.

Žádosti o zápis do Centrální evidence a informace o podnikání (CEIDG), informace a jiné údaje jsou do CEIDG zasílány prostřednictvím elektronických formulářů zveřejněných na webových stránkách CEIDG, v Bulletinu veřejných informací ministra příslušného pro věci hospodářství a na elektronickém portálu služeb veřejné správy. Osoba podléhající zápisu může rovněž podat žádost v listinné podobě na vybraném obecním úřadu nebo zaslat doporučeným dopisem na adresu vybraného obecního úřadu. Obsah takové žádosti bude do elektronického systému zavedena zaměstnancem daného úřadu – po osobním potvrzení totožnosti nebo ověření podpisu na žádosti notářem. Žádosti o zápis do CEIDG nejsou zpoplatněny.

Do CEIDG se do 29.4.2018 zapisují:

- firma podnikatele a jeho rodné číslo (PESEL), pokud mu bylo přiděleno,
- datum narození podnikatele,
- identifikační číslo REGON podnikatele, pokud mu bylo přiděleno,
- daňové identifikační číslo (NIP) podnikatele, pokud mu bylo přiděleno, a informace o jeho zneplatnění nebo zrušení,
- informace o polském občanství podnikatele, pokud takovým disponuje, a jiných státních příslušností podnikatele,
- doručovací adresa podnikatele a adresy, na kterých je podnikání vykonáváno, včetně adresy hlavního místa výkonu podnikání a pobočky, pokud byla vytvořena,
- kontaktní údaje podnikatele, především e-mailová adresa, webové stránky, telefonní číslo, pokud tyto údaje byly v žádosti o zápis do CEIDG uvedeny,
- datum zahájení výkonu podnikání,
- předmět vykonávané činnosti, v souladu s Polskou klasifikací podnikání (PKD),
- informace o existenci nebo zániku společného jmění manželů,
- daňové identifikační číslo (NIP) a identifikační číslo REGON občanskoprávních společností, pokud podnikatel společenské smlouvy takových společností uzavřel,
- údaje zmocněnce oprávněného k zastupování podnikatele, spolu s uvedením rozsahu věcí, na které se daná plnou moc vztahuje, pokud podnikatel plnou moc udělil a ohlásil informaci o jejím udělení v žádosti o zápis do CEIDG,
- údaje zákonného zástupce, pokud jsou vyžadovány,
- informace o přerušení a obnovení výkonu podnikání,

- informace o omezení nebo ztrátě právní způsobilosti a ustanovení opatrovnictví nebo péče,
- informace o vyhlášení úpadku, ukončení tohoto řízení a údaje insolvenčního správce,
- informace o pravomocném zamítnutí insolvenčního návrhu z důvodu toho, že majetek insolventního dlužníka není dostačující pro uspokojení nákladů řízení nebo je dostačující pouze pro uspokojení těchto nákladů,
- informace o pravomocném zrušení nebo zániku dohody sjednané v reorganizačním nebo konkurzním řízení,
- informace o zahájení reorganizaci, o ukončení reorganizace nebo o nabytí právní moci usnesení o schválení dohody a údaje správce,
- informace o přeměně podnikatele, kterým je fyzická osoba podnikající pod vlastním jménem, na jednoosobní kapitálovou společnost,
- informace o zákazu podnikání,
- informace o zákazu výkonu daného povolání, jehož výkon podléhá zápisu do CEIDG,
- informace o zákazu činnosti spojené s výchovou, léčbou, vzděláváním nezletilých nebo s péčí o ně,
- informace o datu trvalého ukončení podnikání, pokud tato informace byla uvedena v žádosti o zápis do CEIDG,
- informace o výmazu podnikatele z CEIDG.

Ode dne 30.4.2018 se do CEIDG zapisují:

- jména a příjmení podnikatele, rodné číslo (PESEL), pokud mu bylo přiděleno, a datum narození, pokud nemá rodné číslo,
- dodatečné popisy, které podnikatel má v obchodním názvu, pokud je používá,
- identifikační číslo REGON podnikatele, pokud mu bylo přiděleno,
- daňové identifikační číslo (NIP) podnikatele, pokud mu bylo přiděleno, a informace o jeho zneplatnění nebo zrušení,
- informace o státní příslušnosti podnikatele,
- doručovací adresa podnikatele – pokud podnikatel takové místo má – adresa trvalého provozování podnikatelské činnosti; údaje o adrese jsou v souladu s kódy uvedenými ve státním úředním registru územního členění státu, pokud je to v daném případě možné,
- jiné kontaktní údaje podnikatele, než jsou uvedené v bodě 6, zejména adresa elektronické pošty, adresa webové stránky, telefonní číslo, pokud tyto údaje podnikatel uvedl v žádosti o zápis do CEIDG,
- předmět vykonávané činnosti, v souladu s Polskou klasifikací ekonomických činností (PKD) na úrovni podtřídy, včetně uvedení jedné hlavní činnosti.
- datum zahájení podnikání,
- daňové identifikační číslo (NIP) a identifikační číslo REGON občanskoprávních společností, pokud podnikatel společenské smlouvy takových společností uzavřel,
- údaje statutárního zástupce, jiného než uvedeného v bodě 7, 8 a 11, pokud jsou vyžadovány,
- informace o přerušení a obnovení výkonu podnikání,
- údaje o ukončení podnikání, pokud toto bylo ohlášeno v žádosti o zápis do CEIDG,
- informace o výmazu podnikatele z CEIDG,
- informace o omezení nebo ztrátě způsobilosti k právním úkonům nebo zřízení kurately nebo opatrovnictví, včetně údajů kurátora nebo opatrovníka,
- informace o vyhlášení úpadku, ukončení nebo odložení konkurzního řízení a údaje správce konkurzní podstaty,
- informace o pravomocném zamítnutí insolvenčního návrhu z důvodu toho, že majetek insolventního dlužníka není dostačující pro uspokojení nákladů řízení nebo je dostačující pouze pro uspokojení těchto nákladů,
- informace o pravomocném zrušení nebo zániku dohody sjednané v reorganizačním nebo konkurzním nebo úpadkovém řízení,
- informace o zahájení reorganizace, o ukončení nebo odložení reorganizace nebo o nabytí právní moci usnesení o schválení dohody a údaje správce,
- informace o přeměně podnikatele, kterým je fyzická osoba podnikající pod vlastním jménem, na jednoosobní kapitálovou společnost,

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

- informace o zákazu podnikání,
- informace o zákazu výkonu daného povolání, jehož výkon podléhá zápisu do CEIDG,
- informace o zákazu činnosti spojené s výchovou, léčbou, vzděláváním nezletilých nebo s péčí o ně,
- informace o trvání nebo zrušení společného jmění manželů, pokud bylo uvedeno v žádosti o zápis do CEIDG.

Prostřednictvím CEIDG jsou v souladu s tzv. „pravidlem jedné přepážky“ prováděna následující podání týkající se:

- zápisu nebo změny zápisu do celostátního úředního registru subjektů národního hospodářství (REGON) vedeného Hlavním statistickým úřadem,
- identifikační nebo aktualizací přihlášky do Centrálního registru subjektů – Celostátní evidence daňových subjektů,
- přihlášky plátce pojistného vybíraného Správou sociálního zabezpečení,
- prohlášení o výběru formy zdanění daní z příjmů fyzických osob nebo žádosti o použití zdanění formou daňové karty nebo upuštění od vybrané formy zdanění,
- oznámení o výběru způsobu hrazení záloh na daň z příjmů fyzických osob nebo oznámení o upuštění od vybraného způsobu hrazení záloh na daň z příjmů fyzických osob,
- oznámení o výběru čtvrtletním hrazení paušálů z evidovaných výnosů nebo oznámení o upuštění od čtvrtletního hrazení paušálů z evidovaných výnosů,
- oznámení o vedení deníku výnosů a výdajů nebo oznámení o úmyslu vedení účetních knih,
- přijetí oznámení o uzavření smlouvy s účetní kanceláří o vedení deníku výnosů a výdajů nebo smlouvy o vedení evidence výnosů, a také oznámení o ukončení těchto smluv,
- v případě podnikatele, který je plátcem pojistného výhradně na vlastní pojištění, přihlášení k sociálnímu a zdravotnímu pojištění nebo ke zdravotnímu pojištění, přihlášení ke zdravotnímu pojištění členů rodiny a změny údajů v těchto přihláškách a odhlášení z pojištění.

Spolu se žádostí o zápis do CEIDG se podává prohlášení o skutečnosti, že ve věci osoby, které se zápis týká, nebylo rozhodnuto o zákazu podnikání, výkonu určitého povolání nebo podnikání spojeného s výchovou, léčbou, vzděláváním nezletilých nebo péčí o ně, a prohlášení o disponování právním titulem k nemovitosti, jejichž adresa je zapisována do CEIDG. Toto prohlášení se podává pod sankcí trestní odpovědnosti za podání falešného prohlášení.

Pokud podnikatel nemá přiděleno číslo PESEL, předloží pověřenému zaměstnanci obecního úřadu cestovní pas nebo jiný doklad potvrzující jeho totožnost a státní příslušnost.

Podnikatel je povinen podat žádost o:

- změnu zápisu – ve lhůtě 7 dnů od dne, ke kterému ke změně údajů došlo,
- jeho výmaz – ve lhůtě 7 dnů od dne trvalého ukončení podnikání.

Na údaje zapsané do CEIDG se vztahuje presumpce pravdivosti. Fyzická osoba zapsaná do CEIDG nese odpovědnost za škodu způsobenou ohlášením v CEIDG nepravdivých údajů, pokud byly zapsány na její žádost, a také neohlášením údajů, které podléhají povinnému zápisu do CEIDG v zákonné lhůtě nebo neohlášením změn údajů zapsaných do CEIDG, ledaže ke vzniku škody došlo v důsledku vyšší moci nebo výhradně zaviněním poškozeného nebo třetí osoby, za kterou osoba zapsaná do CEIDG nenese odpovědnost.

Podnikatel bude z moci úřední z CEIDG vyškrtnut v případě:

- zjištění trvalého ukončení jeho podnikání,
- nepodání žádosti o zápis informace o obnovení podnikání od dne následujícího po dni, do kterého podnikatel podnikání přerušil nebo v případě nepodání žádosti o zápis do CEIDG informace o obnovení podnikání před uplynutím 24 měsíců od dne jeho přerušení,
- pokud podnikateli zanikne oprávnění podnikat,
- pokud byl zápis proveden s porušením zákona,
- pokud byla do CEIDG ohlášena informace o pravomocném rozhodnutí ukládajícím zákaz podnikání, s výjimkou rozhodnutí ukládajícího zákaz výkonu určité činnosti,
- po smrti podnikatele.

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Díky dostupnosti údajů zapsaných do CEIDG orgány veřejné správy nemohou od podnikatelů požadovat, aby k žádostem a návrhům předkládali, předávali nebo připojovali osvědčení o zápisu do CEIDG. V případě potřeby se podnikatel může obrátit na ministra příslušného pro věci hospodářství o vydání potvrzení výtisku z CEIDG za účelem jeho opatření apostilou.

Ode dne 30.4.2018 ministr pro hospodářství zřizuje Informační místo pro podnikatele, jehož úkolem bude mj. zajištění možnosti doplnění procedur a formalit souvisejících se:

- a) zahájením, provozováním a ukončením podnikatelské činnosti na území Polské republiky,
- b) uznáváním odborných kvalifikací získaných v členských státech Evropské unie, vyjma absolvování adaptační stáže a absolvování testu dovedností,
- c) poskytováním přeshraničních služeb dle zákona ze dne 22.12.2015 o pravidlech uznávání odborných kvalifikací získaných v členských státech Evropské unie a poskytování přeshraničních služeb ve smyslu zákona ze dne 6.3.2018 o pravidlech účasti zahraničních podnikatelů a jiných zahraničních osob v obchodních transakcích na území Polské republiky,
- d) vydáváním evropského profesního průkazu, uvedeného v ustanoveních zákona ze dne 22.12.2015 o pravidlech uznávání odborných kvalifikací získaných v členských státech Evropské unie.

1.2.7. Občanskoprávní společnost

Pravidla fungování občanskoprávní společnosti upravují ustanovení občanského zákoníku (Čl. 860-875). Na základě společenské smlouvy se všichni společníci zavazují usilovat o dosažení společného hospodářského cíle prostřednictvím jednání stanoveným způsobem, a zejména prostřednictvím vložení vkladů, kterými mohou být vlastnické právo nebo jiná práva nebo poskytování služeb. Společenská smlouva musí být uzavřena písemnou formou. Pokud smlouva nestanoví jinak, má se za to, že vklady společníků mají rovný díl. Společenská smlouva občanskoprávní společnosti podléhá dani z občanskoprávních úkonů.

V době trvání společnosti společník nemůže disponovat podílem ve společném majetku společníků a podílem v jednotlivých složkách tohoto majetku, a nemůže se domáhat rozdělení společného majetku společníků.

Za závazky společnosti společníci ručí společně a nerozdílně. Každý společník je oprávněn a povinen zabývat se záležitostmi společnosti.

Podle zákona o svobodě podnikání občanskoprávní společnost není považována za podnikatele. Fyzické osoby, které mají v úmyslu podnikat formou občanskoprávní společnosti, musí podat žádost o zápis do CEIDG jako podnikatelé a oznámit informaci o podnikání touto formou. Tento stav se po 30.4.2018 nemění.

Občanskoprávní společnosti je přidělováno vlastní identifikační číslo REGON a daňové identifikační číslo NIP. Je plátcem daně z přidané hodnoty (VAT) a poplatníkem/plátcem jiných daní souvisejících s jejím podnikáním, a také plátcem pojistného hrazeného Správě sociálního zabezpečení. Daň z příjmů fyzických osob společníci hradí individuálně dle příjmu, jakého dosáhli.

1.2.8. Obchodní společnosti

Založení obchodní společnosti podléhá zápisu do Celostátního soudního rejstříku (KRS). K tomuto je vyžadováno zhotovení písemní smlouvy a vyplnění příslušných registračních formulářů a uhrazená soudního poplatku. V případě komanditní společnosti, komanditní akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti je nezbytné zhotovení smluv/statutů formou notářských zápisů. Některé smlouvy mohou být zhotoveny pomocí vzoru smlouvy dostupného v elektronickém systému KRS. Vzhledem k možnosti výskytu možných chyb, které mohou mít za následek průtahy s registrací a v budoucnosti mohou mít vliv na fungování společnosti, je vhodné při zpracování smluv/statutů využít právních služeb.

Veřejnou společností (spółka jawna) je osobní společnost, která provozuje podnik pod vlastní firmou, a není obchodní společností. Každý společník ručí za závazky společnosti bez omezení celým svým majetkem společně a nerozdílně s ostatními společníky a společností. Firma veřejné společnosti musí obsahovat příjmení nebo firmy (názvy) všech společníků nebo příjmení nebo firmu (název) jednoho nebo několika společníků a dodatečné označení „spółka jawna“ (zkráceně „sp. j.“).

Partnerskou společností (spółka partnerska) je osobní společnost tvořená společníky (partnery) za účelem

výkonu svobodného povolání ve společnosti provozující podnik pod vlastní firmou. Firma partnerské společnosti musí obsahovat příjmení alespoň jednoho partnera, dodatečné označení „i partner“ nebo „i partnerzy“ nebo „spółka partnerska“ a určení svobodného povolání vykonávaného v rámci společnosti; přípustné je používat zkratku „sp.p.“, přičemž těchto formulací může využívat pouze partnerská společnost. Partneři ve společnosti mohou být výhradně fyzické osoby, oprávněné k výkonu svobodného povolání (advokát, lékárník, architekt, stavební inženýr, auditor, pojišťovací makléř, daňový poradce, obchodník s cennými papíry, investiční poradce, účetní, lékař, stomatolog, veterinář, notář, zdravotní sestra, porodní asistentka, právní rádce, patentový zástupce, odhadce majetku a soudní tlumočnick) nebo povolání stanovených zvláštním zákonem.

Komanditní společnost (spółka komandytowa) je osobní společností, jejíž cílem je provozování podniku pod vlastní firmou, v níž vůči věřitelům za závazky společnosti alespoň jeden společník ručí bez omezení (komplementář), a odpovědnost alespoň jednoho společníka (komanditista) je omezená. Firma komanditní společnosti musí obsahovat příjmení jednoho nebo několika komplementářů a dodatečné označení „spółka komandytowa“; přípustné je používání zkratky „sp.k.“. Pokud je komplementářem právnická osoba, firma komanditní společnosti musí obsahovat plné znění firmy (názevu) této právnické osoby s dodatečným označením „spółka komandytowa“. Příjmení komanditisty nesmí být součástí firmy společnosti.

Komanditní akciová společnost (spółka komandytowo-akcyjna) je osobní společností, jejímž cílem je provozování podniku pod vlastní firmou, v níž vůči věřitelům za závazky společnosti alespoň jeden společník ručí bez omezení (komplementář), a alespoň jeden společník je akcionářem. Firma komanditní akciové společnosti musí obsahovat příjmení jednoho nebo několika komplementářů a dodatečné označení „spółka komandytowo-akcyjna“; přípustné je používání zkratky „S.K.A.“. Pokud je komplementářem právnická osoba, firma komanditní společnosti musí obsahovat plné znění firmy (názevu) této právnické osoby s dodatečným označením „spółka komandytowo-akcyjna“. Příjmení nebo firma (název) akcionáře nesmí být součástí firmy společnosti.

Společnost s ručením omezeným (spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) může být založena jednou nebo více osobami za každým právně přípustným účelem, ledaže zákon stanoví jinak. Společníci neručí za závazky společnosti. Základní kapitál společnosti je minimálně 5000 zlotých a nominální hodnota podílu nemůže být nižší nežli 50 zlotých. Firma společnosti může být zvolena libovolně s dodatečným označením „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“; přípustné je použití zkratky „spółka z o.o.“ nebo „sp. z o.o.“.

Akciovou společnost může založit jedna nebo několik osob. Akciová společnost (spółka akcyjna) nemůže být vytvořena výhradně jednoosobní společností s ručením omezeným. Akcionáři nenesou zodpovědnost za závazky společnosti. Základní kapitál společnosti musí činit minimálně 100 000 zlotých a nominální hodnota akcií nesmí být nižší nežli 1 groš. Firma společnosti může být zvolena libovolně s dodatečným označením „spółka akcyjna“; přípustné je používání zkratky „S.A.“.

1.3. Povinnosti podnikatelů vyplývající ze zvláštních předpisů

Podnikatel je povinen dodržovat unijní a tuzemské právní předpisy upravující podnikání v oblastech, které jsou předmětem jeho podnikání, a ustanovení zákonů týkajících se všech podnikatelů. Patří mezi ně především:

- Zákon ze dne 29.6.1995 o veřejné statistice – především v rozsahu disponování identifikačním číslem REGON, používání symbolů statistických klasifikací a vyhotovování statistických zpráv,
- Zákon ze dne 29.8.1997 o ochraně osobních údajů – především v rozsahu tvoření a zpracování osobních údajů,
- Zákon ze dne 27.4.2001 zákon o ochraně životního prostředí – především v rozsahu dodržování požadavků na ochranu životního prostředí při uskutečňování investic a v rámci podnikání,
- Zákon ze dne 26.6.1974 zákoník práce – především v rozsahu podmínek uzavírání a plnění pracovních smluv a dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce,
- Zákon ze dne 9.5.2014 o informování o cenách zboží a služeb – především v rozsahu uvádění v místě maloobchodního prodeje a poskytování služeb cen a jednotkových cen zboží (služeb),

- Zákon ze dne 18.4.2002 roku o stavu živelné pohromy – především v rozsahupřerušeni podnikání určitými podnikateli a dodržování jiných příkazů nebo zákazů,
- Zákon ze dne 21.11.1967 roku o všeobecné povinnosti obrany Polské republiky – především v rozsahu plnění ve prospěch obrany,
- Zákon ze dne 11.5.2001 roku zákon o metrologii – především v rozsahu aplikování legálních měrných jednotek,
- daňové zákony upravující pravidla výměry a hrazení daní,

Dne 25.5.2018 vstoupí v platnost Nařízení Evropského parlamentu (EU) 2016/679 ze dne 27.4.2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (RODO), čímž bude zrušen zákon ze dne 29.8.1997 o ochraně osobních údajů a dojde ke změně v přibližně 200 jiných zákonech. Tyto úpravy se vztahují na všechny podnikatele, kteří musí před účinností RODO vypracovat a implementovat příslušné postupy. Porušení pravidel RODO může vést k velmi vážným následkům v podobě finančních pokut.

2. Daň v Polsku

2.1. Daňová soustava v Polsku

Daňová soustava v Polsku se skládá:

		Daně		
		Přímé	nepřímé	
jsou příjmem státního rozpočtu	z příjmů právnických osob (CIT) z příjmů fyzických osob (PIT) tonážní daň z těžby některých nerostů speciální uhlovodíková daň od některých finančních institucí z maloobchodního prodeje (pozastavena)		z přidané hodnoty (DPH) (pol. VAT) spotřební daň daň z her	
	z občanskoprávních úkonů dědická a darovací z nemovitostí silniční zemědělská lesní			jsou příjmem rozpočtů samospráv
		poplatky (vybrané)		
jsou příjmem centrálního státního rozpočtu/centralizované	za cestovní pasy rozhlasový a televizní poplatek			
			finanční (kolky), poplatek za prodejní místo na tržišti, místní, lázeňský, ze psů, těžební, koncesní	jsou příjmem rozpočtů samospráv
		ostatní veřejná plnění (vybraná)		
centralizovaná	pojistné na sociální pojištění pojistné na zdravotní pojištění příspěvek na Fond práce příspěvek na Fond garantovaných zaměstnaneckých plnění příspěvek na Státní fond pro rehabilitaci postižených osob			
			poplatky za využití životního prostředí	decentralizovaná

2.2. Daně

2.2.1. Legislativa

Základní význam pro stanovení daňových povinností podnikatelů v Polsku mají:

- a) Ústava Polské republiky ze dne 2. dubna 1997 (Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku), která stanovuje, že „Každý je povinen nést tíhu veřejných plnění a odvodů, včetně daní, stanovených v zákoně“ (čl. 84) a „Ukládání daní, jiných veřejných poplatků, určování subjektů, objektů zdanění a daňových sazeb, a dále i pravidel přiznávání daňových úlev a prominutí, kategorií subjektů osvobozených od daní upravuje zákon“ (čl. 217).
 - b) *Acquis Communautaire* (právo) Evropské unie, přijaté ke dni 1. 5. 2004 jako závazné na území PR, uvedené v části 1:
 - c) zákony
 - Zákon ze dne 15.2.1992 o dani z příjmů právnických osob (Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych).
 - Zákon ze dne 16.11.2016 o státní finanční správě (Ustawa o Krajowej Administracji Skarbowej) – od 1.3.2017.
 - Zákon ze dne 16.11.2016 – prováděcí předpisy k zákonu o státní finanční správě (Ustawa– Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej) – od 1.3.2017.
 - Zákon ze dne 10.9.1999 – Trestní finanční zákon (Ustawa Kodeks karny skarbowy)
 - Zákon ze dne 13.10.1995 o pravidlech evidence a identifikace poplatníků (Ustawa o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników).
 - Zákon ze dne 29.8.1997 o správě daní a poplatků (Ustawa Ordynacja podatkowa).
 - Zákon ze dne 9.9.2000 o finančním poplatku (Ustawa o opłacie skarbowej).
 - Zákon ze dne 6.12.2008 o spotřební dani (Ustawa o podatku akcyzowym).
 - Zákon ze dne 9.9.2000 o dani z občanskoprávních úkonů (Ustawa o podatku od czynności cywilnoprawnych).
 - Zákon ze dne 17.6.1966 o vymáhacím řízení ve správě (Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji).
 - Zákon ze dne 26.7.1991 o dani z příjmů fyzických osob (Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych).
 - Zákon ze dne 20.11.1998 o paušální dani z některých příjmů fyzických osob (Ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne).
 - Zákon ze dne 30.10.2002 o dani z lesů (Ustawa o podatku leśnym).
 - Zákon ze dne 12.1.1991 o místních daních a poplatecích (Ustawa o podatkach i opłatach lokalnych).
 - Zákon ze dne 15.11.1984 o zemědělské dani (Ustawa o podatku rolnym).
 - Zákon ze dne 6.7.2016 o dani z maloobchodního prodeje (Ustawa o podatku od sprzedaży detalicznej) – pozastaven.
 - Zákon ze dne 24.8.2006 o tonážní dani (Ustawa o podatku tonażowym).
 - Zákon ze dne 2.3.2013 o dani z těžby některých nerostů (Ustawa o podatku od wydobycia niektórych kopalin).
 - Zákon ze dne 11.3.2004 o dani z přidané hodnoty (Ustawa o podatku od towarów i usług).
- Pro řádné stanovení daňových povinností mají často význam i předpisy, obsažené v jiných právních dokumentech, a to zejména:
- Zákon ze dne 9.5.2014 o informování o cenách zboží a služeb (Ustawa o informowaniu o cenach towarów i usług).
 - Zákon ze dne 23.4.1964 – Občanský zákoník (Ustawa Kodeks cywilny).
 - Zákon ze dne 7.7.1994 – Stavební zákon (Ustawa Prawo budowlane).
 - Zákon ze dne 27.4.2001 o ochraně životního prostředí (Ustawa Prawo ochrony środowiska).

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

- Zákon ze dne 29.9.1994 o účetnictví (Ustawa o rachunkowości).
- Zákon ze dne 27.8.1997 o profesní a sociální rehabilitaci a zaměstnávání zdravotně postižených osob (Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych).
- Zákon ze dne 13.9.2011 mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o zamezení dvojímu zdaňování a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu (Umowa z dnia 13.9.2011 roku między Rzecząpospolitą Polską i Republiką Czeską w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobieganiau chylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu).
- d) prováděcí vyhlášky a další legislativa vydávaná vládou nebo příslušnými ministry, a to zejména:
 - Vyhláška ministra rozvoje a financí ze dne 20.12.2017 o osvobození od povinného provádění evidence na registračních pokladnách.
 - Vyhláška ministra financí ze dne 27.3.2014 o motorových vozidlech považovaných za používané poplatníkem pouze pro účely podnikání.
 - Vyhláška ministra rozvoje a financí ze dne 27.12.2016 o vzorech dokumentů souvisejících s registrací poplatníků v oblasti daně z přidané hodnoty.
 - Vyhláška ministra rozvoje a financí ze dne 27.12.2016 o vzorech příznání pro daň z přidané hodnoty.
 - Vyhláška ministra rozvoje a financí ze dne 27.12.2016 o vzoru souhrnné informace v tuzemském obchodu.
 - Vyhláška Ministra rozvoje a financí ze dne 27.12.2016 o souhrnné informaci uskutečněných intrakomunitárních transakcí.
 - Vyhláška ministra rozvoje a financí ze dne 7.12.2017 o vzorech některých prohlášení, příznání a daňových informací platných v oblasti daně z příjmů fyzických osob.
 - Vyhláška ministra rozvoje a financí ze dne 17.5.2017 o určení států a území, které praktikují nekalou daňovou konkurenci v oblasti daně z příjmů fyzických osob.
 - Vyhláška ministra rozvoje a financí ze dne 8.6.2017 o vzoru zjednodušeného výkazu v oblasti daně z příjmů právnických osob.
 - Úřední vyhláška ministra rozvoje a financí ze dne 6.10.2017 o sazbách silniční daně platných v roce 2018.
 - Úřední vyhláška ministra rozvoje a financí ze dne 28.7.2017 o maximální výši sazeb místních daní a poplatků v roce 2018.

2.2.2. Správa daní a poplatků

Zákon o SDP upravuje záležitosti daňových závazků (mj. platební lhůty, penále za prodlení a prolongační poplatek, zánik daňových závazků, promlčení, přeplatek, oprava příznání), daňových informací, daňového řízení (mj. vyřizování záležitostí, doručování, předvolání, navrácení lhůty, zahájení řízení, protokoly a záznamy, zpřístupňování spisů, důkazy, rozhodnutí, usnesení, odvolání, stížnosti), daňové kontroly a ověřujících úkonů, finanční tajemství a vydávání potvrzení.

Předpisy o SDP se uplatňují pro (1) daň, poplatky a nedaňové pohledávky státního rozpočtu a rozpočtů územních samospráv, k jejichž stanovení nebo určení jsou oprávněni správci daní, (2) finanční poplatek a poplatky, které upravují předpisy o místních daních a poplatcích a (3) záležitosti z oblasti daňové legislativy jiné než vyjmenované v b. (1), které spadají do příslušnosti správců daní.

V praxi důležitým oprávněním poplatníků a plátců je možnost získat obecný nebo individuální výklad daňových právních předpisů v situaci, kdy tyto předpisy vzbuzují pochybnosti v oblasti jejich uplatnění v konkrétní situaci. Předkládaná žádost o interpretaci (závazné stanovisko) se může týkat skutečnosti nebo předpokládané budoucí situace. Přizpůsobení se obecnému výkladu nemůže uškodit tomu, kdo jej použil, kdežto v případě individuálního výkladu toto pravidlo platí pouze pro žadatele, který o příslušné závazné stanovisko požádal. Závazná stanoviska (interpretace) v individuálních věcech poplatníků vydává daňový orgán – ředitel Státní finanční informace (dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej). Vydané daňové výklady jsou zveřejňovány na stránkách <http://sip.mf.gov.pl/>.

2.2.3. Identifikace a evidence poplatníků

Fyzické osoby, právnické osoby, organizační složky bez právní subjektivity a jiné subjekty, které jsou na základě zvláštních zákonů poplatníky, plátcí daní nebo plátcí pojistného, registrační povinnost. Daňovým identifikátorem je:

1) číslo ve Všeobecném elektronickém systému evidence obyvatel (PESEL – rodné číslo) – u poplatníků, kteří jsou fyzickou osobou registrovanou v rejstříku PESEL, kteří neprovozují živnostenskou činnost a nejsou registrováni jako plátcí daně z přidané hodnoty,

2) daňové identifikační číslo (pol. NIP=DIČ) – u ostatních subjektů, které mají registrační povinnost.

Řízení ve věci přidělení DIČ probíhá na základě zákona o správě daní a poplatků. K přidělení DIČ dochází prostřednictvím Centrálního rejstříku subjektů – Státní evidence poplatníků (Centralny Rejestr Podmiotów – Krajowa Ewidencja Podatników), vedené Ministerstvem financí. DIČ na základě správního rozhodnutí přiděluje příslušný ředitel finančního úřadu. DIČ se skládá z deseti číslic, z nich první tři určují finanční úřad přidávající číslo.

Osoby povinné k identifikačnímu přihlášení se přihlašují jen jednou, bez ohledu na druh a množství poplatníkem placených daní, formu zdanění, počet nebo druh provozovaných živností nebo počet provozovaných podniků. Držitel DIČ je povinen aktualizovat údaje obsažené v identifikační přihlášce.

Poplatníci mají povinnost uvádět daňový identifikátor na veškerých dokladech spojených s vykonáváním daňových závazků a nedaňových pohledávek rozpočtů, které mají povinnost vybírat správci daní a celní orgány a ve věcech týkajících se daňových závazků a nedaňových pohledávek rozpočtů. Poplatníci mají povinnost uvádět daňový identifikátor na žádost orgánů státní správy a samosprávy, orgánů finanční kontroly, zástupců Nejvyššího kontrolního úřadu, bank a družstevních úvěrových a spořicíh ústavů, stran občanskoprávních úkonů, plátců a inkasistů daní a nedaňových pohledávek rozpočtů.

Na žádost zájemce je finanční úřad povinen tomuto potvrdit skutečnost přidělení DIČ subjektu, který toto číslo používá. Zájemcem může být jak sám poplatník, kterého se potvrzení týká, tak i třetí osoba, která má právní zájem na podání žádosti. Na žádost poplatníka vydává finanční úřad, který vydal rozhodnutí o přidělení DIČ, duplikát rozhodnutí o přidělení DIČ.

Poplatníci daně z přidané hodnoty, kteří obchodují na trhu Evropské unie, mají povinnost se dodatečně registrovat a používat v dokladech týkajících se těchto obchodů identifikační číslo, kterým je DIČ s předponou PL.

2.2.4. Trestní odpovědnost

Trestní finanční zákon upravuje odpovědnost za finanční přestupky a trestné činy (proti: daňovým povinnostem a vyúčtováním dotací nebo subvencí, celním povinnostem, pravidlům zahraničního obratu zbožím a službami, devizovému obratu, organizaci loterií), řízení ve věcech finančních trestných činů a přestupků a řízení o výkonu trestů a vykonávání trestních opatření (ve věcech finančních trestných činů a přestupků).

Trestní odpovědnost za finanční trestný čin nebo přestupek nese jen ten, kdo páchá čin společensky nebezpečný, zakázaný po hrozbou trestu zákonem platným v době jeho spáchání. Není finančním trestným činem ani přestupkem nedovolený čin, jehož společenská nebezpečnost je nepatrná. Finanční trestný čin nebo přestupek nepáchá pachatel nedovoleného činu, není-li mu možné v době činu připsat vinu. Stejný čin může být pouze jedním finančním trestným činem nebo pouze jedním finančním přestupkem.

Za spáchání zodpovídá nejen ten, kdo nedovolený (zakázaný) čin páchá sám nebo ve spolupachatelství nebo v dohodě s jinou osobou, ale i ten, kdo řídí spáchání nedovoleného činu jinou osobou nebo využívá závislost jiné osoby na sobě a nařizuje ji uskutečnění takového činu. Každý spolupachatel páchající nedovolený čin odpovídá v mezích své úmyslnosti nebo neúmyslnosti, nezávisle na odpovědnosti ostatních pachatelů. Za finanční trestné činy a přestupky odpovídá jako pachatel i ten, kdo na základě právního předpisu, rozhodnutí příslušného orgánu, smlouvy nebo skutečného jednání vede obchodní záležitosti fyzické osoby, právnické osoby nebo organizační složky bez právní subjektivity. Rozhodnutím vydaným v řízení ve věci o finančním trestném činu nebo přestupku nezaniká povinnost zaplacení veřejnoprávní pohledávky.

Potrestán za finanční trestný čin nebo přestupek nebude ten, kdo po spáchání protiprávního činu toto oznámil orgánu činnému v trestním řízení a odhalil podstatné okolnosti tohoto činu a ve lhůtě stanovené oprávněným orgánem uhradil celou veřejnoprávní pohledávku zkrácenou v důsledku protiprávního činu. Oznámení je nutné podat písemně nebo předat ústně do protokolu. Oznámení je neúčinné, bylo-li podáno v době, kdy již orgán činný v trestním řízení měl výslovně prokázanou informaci o spáchání finančního trestného činu nebo přestupku, stejně tak po zahájení služebních úkonů orgánem činným v trestním řízení, zejména prohledání,

zjišťovacího úkonu (prověřování) nebo kontroly pro odhalení finančního trestného činu nebo přestupku, ledaže tento úkon nedal základy k zahájení řízení ve věci tohoto protiprávního činu.

Orgány v přípravném řízení ve věcech finančních trestných činů a přestupků jsou finanční úřad, vedoucí finančního úřadu, inspektor finanční kontroly, celní úřad, vedoucí celního úřadu, vedoucí celního finančního úřadu, Pohraniční policie, Státní policie a Vojenská policie, Agentura pro vnitřní bezpečnost (Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrzznego) a Ústřední protikorupční úřad (Centralne Biuro Antykorupcyjne). Kromě státního zástupce je veřejným žalobcem u soudu orgán, který podává a podporuje žalobu.

Od 1.3.2017 platí předpisy trestného zákona, které zavádí trestní odpovědnost za falšování a předělávání daňových dokladů s cílem jejich použití jako autentických dokladů a za vystavování falešných faktur (dokladujících nepravdivou skutečnost). V souladu s novelou lze falšování/předělávání daňových dokladů potrestat trestem odnětí svobody od 6 měsíců až na 8 let, kdežto daňový podvod u DPH na základě fiktivních faktur v hodnotě nad 10 mil. PLN trestem odnětí svobody až na 25 let.

2.2.5. Vymáhací řízení ve správě

Nezaplatí-li poplatník, plátce nebo inkasista daně, poplatky a jiné pohledávky, které upravuje zákon o správě daní a poplatků, spadají tyto do správní exekuce, jejíž pravidla stanoví zákon o vymáhacím řízení ve správě. Zákon stanoví i pravidla zajištění daňového závazku na majetku před splatností a během exekuce uplatňované donucovací prostředky, sloužící ke splnění daňových povinností. Uvedený zákon platí i pro peněžní pohledávky členských států Evropské unie a dalších zemí, které jsou vymáhány administrativně, pokud toto umožňují ratifikované mezinárodní smlouvy.

V oblasti exekuce peněžních pohledávek se zákon vztahuje k záležitostem exekuce: z peněz, ze mzdy za práci, z důchodových plnění a sociálního pojištění a sociálního důchodu, z bankovních účtů a spořicích vkladů, z jiných peněžních pohledávek, z práv z finančních nástrojů, z cenných papírů nezapsaných na účtech cenných papírů, ze směnky, z autorských majetkových práv a příbuzných práv a z práv průmyslového vlastnictví, z podílu ve společnosti s ručením omezeným, z ostatních majetkových práv a z movitostí a nemovitostí.

2.2.6. Daň z přidané hodnoty (DPH)

Předmětem daně z přidané hodnoty jsou:

- 1) dodání zboží nebo poskytnutí služby za úplatu v tuzemsku,
- 2) vývoz zboží,
- 3) dovoz zboží do tuzemska,
- 4) pořízení zboží z jiného členského státu EU za úplatu do tuzemska,
- 5) dodání zboží do jiného členského státu EU.

Ustanovení zákona neplatí pro prodej podniku nebo jeho části a úkony, které nemohou být předmětem platné smlouvy.

Pokud roční příjmy nedosahují 200.000 PLN, platí osvobození od daně, kdy se poplatník může tohoto osvobození vzdát. Toto osvobození není relevantní pro některé činnosti, mj. pro dovoz zboží a služeb a pořízení zboží v rámci ES a pro poplatníky, kteří dodávají mj. výrobky z ušlechtilého kovu nebo s obsahem těchto kovů, zboží, na které se vztahuje spotřební daň, a nové dopravní prostředky, a kteří poskytují některé služby, včetně právních, v oblasti poradenství a klenotnických služeb. Toto osvobození neplatí pro poplatníky, kteří nemají sídlo na území Polské republiky.

Základním pravidlem zdanění DPH v tuzemských transakcích je vyúčtování daně na výstupu v období (měsíců nebo čtvrtletí) uskutečnění dodávky zboží nebo poskytnutí služby a vyúčtování daně k odpočtu (na vstupu) z pořízeného zboží a služeb v období (měsíců nebo čtvrtletí), u nichž vzhledem k pořízenému nebo dovezenému poplatníkem zboží nebo službám vznikla daňová povinnost, však ne dříve než v období, ve kterém poplatník obdržel daňový doklad nebo celní doklad. Pokud poplatník nesnížil daň na výstupu o daň na vstupu v příslušném období, může toto učinit v přiznání předkládaném za jeden ze dvou následujících zúčtovacích období. V transakcích se zahraničními obchodními partnery je vznik daňové povinnosti a nároku na odpočet daně na vstupu spojený s datem uskutečnění zdanitelného plnění a obdržením dokumentů potvrzujících jeho uskutečnění.

Tzv. „malý poplatník“ (tj. takový, u něhož hodnota prodeje nepřesáhla v předchozím roce v přepočtu 1.200.000 EUR) si může zvolit tzv. pokladní metodu vyúčtování, která spočívá v tom, že daňová povinnost v případě daně z přidané hodnoty vzniká ke dni: (1) úhrady celé nebo částečné pohledávky – v případě dodání zboží (poskytnutí služeb) poplatníkům registrovaným jako poplatníci DPH „činní“, (2) obdržení celé nebo částečné úhrady, nejpozději však do 180 dnů ode dne dodání zboží (poskytnutí služby) – jinému subjektu než je uveden v bodě (1). Malý poplatník může odstoupit od pokladní metody, ale nejdříve po 12 měsících, kdy tuto metodu používal, a to po předchozím písemném oznámení finančnímu úřadu, zaslaném do konce čtvrtletí, ve kterém tuto metodu uplatňoval.

V transakcích se zahraničními obchodními partnery je vznik daňové povinnosti a nároku na odpočet daně na vstupu spojený s datem uskutečnění zdanitelného plnění a obdržením dokumentů potvrzujících jeho uskutečnění.

Poplatníci mají povinnost podávat na finanční úřad daňová přiznání VAT-7 do 25. dne měsíce následujícího po měsíci, kdy vzniklo zdanitelné plnění (daňová povinnost). Tzv. „malí poplatníci“, kteří zvolili pokladní metodu, předkládají finančnímu úřadu daňová přiznání VAT-7K do 25. dne měsíce následujícího po čtvrtletí, kdy jim vznikla daňová povinnost. Malí poplatníci, kteří nezvolili pokladní metodu, mohou také předkládat čtvrtletní daňová přiznání VAT-7K, a to po předchozím písemném oznámení finančnímu úřadu volby této metody do 25. dne druhého měsíce čtvrtletí, za které bude poprvé podáváno čtvrtletní přiznání. Ve stejných termínech mají poplatníci povinnost zaplatit daň na účet příslušného finančního úřadu.

Základem pro vyhotovení přiznání je evidence prodeje a nákupů, která umožňuje určit na základě daňových dokladů (faktur) a jiných dokumentů údaje nezbytné pro stanovení předmětu a základu daně, výši daně na výstupu, opravy daně na výstupu, výši daně na vstupu snižující částku daně na výstupu, opravy daně na vstupu, částku daně, kterou je nutné zaplatit finančnímu úřadu nebo která podléhá vrácení, a také další údaje pro identifikaci jednotlivých transakcí, včetně čísla, které obchodního partnera identifikuje pro potřeby daně z příjmů nebo daně z přidané hodnoty. Od 1.1.2018 je tato evidence vedena pouze elektronicky s použitím počítačových programů.

Poplatníci DPH mají povinnost do 25. dne každého měsíce evidenci za předchozí měsíc podávat na ministerstvo rozvoje a financí prostřednictvím informačního systému – formou tzv. Jednotného kontrolního soboru (Jednotný Plik Kontrolny, JPK). Podrobná pravidla jsou popsána na stránkách Státní finanční správy <http://www.mf.gov.pl/krajowa-administracja-skarbowa/dzialalnosc/struktury-jpk>.

V termínu předložení přiznání musí poplatníci vypočítat a zaplatit daň na účet příslušného finančního úřadu. Základní daňová sazba DPH sice činí 22 % a snížené sazby 7 %, 3 % a 0 %, ale prodlouženo je období, ve kterém základní sazba daně z přidané hodnoty činí 23 % a snížené sazby jsou nyní 0 %, 5 % a 8 % -podle současného právního stavu budou platit do konce roku 2018. V případě, že by se makroekonomická situace země zhoršila, je možné, že sazby budou na nějakou dobu zvýšeny, maximálně na úroveň 25 %, 7 % a 10 %. Aplikují se úlevy z daně z přidané hodnoty, které jsou uvedeny v zákoně o dani z přidané hodnoty nebo vyhláškách ministra financí.

Poplatníci, kteří prodávají zboží a poskytují služby, včetně obchodu a gastronomie, pro nepodnikající fyzické osoby a paušální zemědělce, mají povinnost vést evidenci obrátů a částek daně z prodeje (na výstupu) při použití registračních pokladen. Podrobná pravidla fungování registračních pokladen stanoví vyhláška ministra příslušného pro hospodářství, kdežto pravidla uplatňování osvobození od registračních pokladen upravuje ministr financí. K poplatníkům, kteří jsou osvobozeni od používání registračních pokladen, patří mj. ti, jejichž prodej pro fyzické osoby, které nejsou živnostníky, a paušální zemědělce nepřesáhl 20.000 PLN.

Za účelem doložení uskutečnění prodeje poplatníci mají povinnost zpravidla vystavit daňové doklady. Lhůty pro vystavení těchto dokladů a rozsah informací, které musí obsahovat, stanovuje zákon o dani z přidané hodnoty. V případě prodeje osvobozeného od daně je na daňovém dokladu (faktuře) nutné uvést symbol PKWiU (Polská klasifikace zboží a služeb) prodávaného zboží nebo služby nebo odkaz na předpis, který stanovuje osvobození od daně. V případě intrakomunitární dodávky zboží platí to, že v daňovém dokladu musí být uvedeno daňové identifikační číslo obchodního partnera s příslušnými písmeny státu odběratele.

V případě zaplacení za dodané zboží a služby po splatnosti je poplatník, který svůj závazek neuhradí do

150 dnů ode dne splatnosti faktury, povinen provést opravu daně na vstupu (nárokované k odpočtu). Stejně tak poplatník, který do 150 dnů ode dne splatnosti neobdrží platbu, má nárok upravit svou daň na výstupu.

Na základě souhlasu vydaného Evropskou komisí pro Polsko, byla v roce 2014 zavedena nová pravidla pro odpočet daně na vstupu související s užíváním dopravních prostředků poplatníky, která na 50 % omezují odpočet související s provozními náklady vozidel, která nejsou využívána pouze pro účely zdaněné činnosti.

Zjistí-li správce daně nesrovnalost v daňovém přiznání k DPH, stanovuje dodatečnou daňovou povinnost, která činí 30 % výše nesrovnalosti. Pokud bude zjištěn odpočet DPH na základě daňových dokladů vystavených neexistujícím subjektem nebo za neuskutečněná plnění, respektive na základě faktur obsahujících částky, které nejsou v souladu se skutečností, činí sankce 100 % krácené výše daně.

2.2.7. Spotřební daň

Spotřební daň se týká spotřebních výrobků v souladu s pravidly platnými v Evropské unii. Jednotková balení tabákových a alkoholických výrobků (s výjimkou piva), které jsou předmětem obratu, musí být označena kolky.

2.2.8. Daň z příjmů právnických osob

(Zákon ze dne 15.2.1992 o dani z příjmů právnických osob)

Základní pravidlo daní z příjmů právnických osob stanovuje, že poplatníci, kteří mají sídlo nebo představenstvo na území Polské republiky, jsou povinni k dani z úhrnu svých příjmů, bez ohledu na místo jejich zdroje. Daň má lineární charakter, sazba činí 19 % základu daně, kterým jsou příjmy vyčíslené na základě řádně vedených účetních knih. Od 1.1.2017 roku je daňová sazba pro tzv. malé poplatníky snížena na 15 % základu daně. Poplatníci mají povinnost každý měsíc samostatně vypočítat příjem a výši daně a zaplatit zálohu na tuto daň, a to do 20. dne následujícího měsíce, bez předkládání daňového přiznání. Malí poplatníci mohou platit zálohy čtvrtletně. Po ukončení zdaňovacího období jsou poplatníci povinni podat daňové přiznání o výši příjmů/ztráty, a to do konce třetího měsíce následujícího roku.

Pro řádné vyúčtování daně z příjmů právnických osob je nutné podrobně znát seznam výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmů, osvobození a odpočty od základu daně. Zde mají zvláštní význam předpisy týkající se odpisů hmotného a nehmotného majetku, protože výčet ročních odpisových sazeb, stanovený v příloze zákona o dani z příjmů právnických osob, je často základem ke stanovení odpisů pro účely zákona o účetnictví.

Odpisy lze uplatňovat ve stejné výši každý měsíc, nebo čtvrtletně, nebo jednorázově na konci zdaňovacího období. Ode dne 1.1.2017 došlo ke zvýšení hodnoty dlouhodobého hmotného majetku, na který se vztahuje jednorázový odpis, a to z 3.500 PLN na 10.000 PLN. Poplatníci zahajující podnikání nebo malí poplatníci – podle pravidel stanovených pro podporu *de minimis* – mohou uplatnit jednorázový odpis některého dlouhodobého hmotného majetku do výše 50.000 EUR (v roce 2018–216.000 PLN) ročně.

Příjem (ztrátu) se pro účely daně z příjmů právnických osob stanovuje na základě řádně vedených účetních knih v souladu s pravidly uvedenými v zákoně o účetnictví. Předpisy zákona o účetnictví upřesňují Národní účetní standardy, které vydává Výbor pro účetní standardy v rámci ministerstva financí. Jsou zveřejňované v Úředním věstníku ministra financí / ministra rozvoje a financí a na webových stránkách <http://www.mf.gov.pl/ministerstwo-finansow/dzialalnosc/ciala-kolegialne/komitet-standardow-rachunkowosci/o-komitecie>. Na základě těchto předpisů každý poplatník zpracovává svá pravidla účtování zohledňující jeho činnost, včetně účtového rozvrhu. Dále je možné využít i Mezinárodní účetní standardy.

Do tří měsíců od ukončení účetního období (roku) je nutné zpracovat účetní výkazy, které musí být schváleny do konce šestého měsíce po rozvahovém dni. Před schválením prochází roční konsolidovaná účetní závěrka kapitálových skupin auditem, stejně jako roční účetní závěrka subjektů, které pokračují v činnosti, a to: – tuzemských bank, poboček úvěrových institucí, poboček zahraničních bank, pojišťoven, zajišťoven, hlavních poboček a poboček pojišťoven, hlavních poboček a poboček zajišťoven a poboček zahraničních investičních společností,

- družstevních úvěrových spořitelén,
- subjektů, které se řídí předpisy o obchodování s cennými papíry a předpisy o investičních fondech a správě alternativních investičních fondů, a subjektů, uvedených v čl. 2 odst. 2b zákona o účetnictví,
- subjektů, které působí na základě předpisů o organizaci a fungování penzijních fondů,
- národních platebních institucí a institucí elektronických peněz,
- akciových společností, vyjma společností, které jsem k rozvahovému dni v organizaci,
- ostatních subjektů (zejména společností s r.o., veřejných, partnerských, komanditních, komanditních akciových, občanskoprávních a podniků fyzických osob), které v předchozím účetním období, za které byla sestavena účetní závěrka, splnily alespoň dvě z následujících podmínek:

(a) průměrná roční zaměstnanost v přepočtu na úplné úvazky činila minimálně 50 osob,

(b) součet aktiv na konec účetního období činil v přepočtu na polskou měnu minimálně 2.500.000 EUR (za rok 2016 = 11.060.000 PLN),

(b) čistý příjem z prodeje zboží a produktů a finančních operací za účetní období činil v přepočtu na polskou měnu minimálně 5.000.00 EUR (za rok 2016 = 22.120.000 PLN).

Příjmy a náklady uvedené v účetních knihách se snižuje o částky daňově neuznatelné (např. výdaje na reprezentaci, nevyplacené mzdy) a zvyšuje o částky, které nejsou účtovány, ale jsou daňově uznatelné (např. příjmy z bezúplatného užívání cizího majetku, výdaje na vyplacené mzdy za předchozí období).

Od 1.1.2017 platí pravidlo, že pokud bude pohledávka ve výši nad 15.000 PLN uhrazena hotově, tuto částku nebude možné uplatnit ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Vztahuje se to také na hodnotu dlouhodobého hmotného majetku a intrakomunitární plnění.

2.2.9. Daň z příjmů fyzických osob

2.2.9.1. Zdanění příjmů dle všeobecných pravidel

(Zákon ze dne 26.7.1991 o dani z příjmů fyzických osob)

Podnikatel podnikající jako fyzická osoba, nebo společník společnosti bez právní subjektivity má ve většině případů možnost volby formy zdanění a vedení účetnictví. Omezení volby se týká pouze jmenovitě vyčíslených druhů živností a vyskytuje se v případě překročení určitých velikostí podniku.

Zdanění formou tzv. paušálu z evidovaných příjmů se nevztahuje na podnikatele, kteří měli v předchozím roce příjmy z činnosti provozované pouze samostatně ve výši nad 250.000 EUR (za rok 2017 – 1.078.425 PLN) nebo kteří dosáhli příjmů pouze z činnosti provozované formou společnosti a součet příjmů společníků této společnosti nepřesáhl částku 250.000 EUR.

Po překročení výnosů bez DPH z prodeje zboží, výrobků a finančních operací ve výši 2 000 000 EUR (dosažených v roce 2017 na úrovni minimálně 8.627.400 PLN) mají fyzické osoby a občanské společnosti fyzických osob povinnost vést v následujícím zdaňovacím období účetní knihy.

Volbě způsobu vedení účetnictví (evidenci) a formy zdanění by měla předcházet podrobná analýza dopadů v oblasti náročnosti a nákladů a daňových dopadů. Taková analýza by měla být provedena každým rokem, před vypršením lhůt k oznámení finančnímu úřadu informace o zvolené formě zdanění a vedení účetní evidence.

Poplatníci zdanění dle zákona o dani z příjmů fyzických osob, to znamená dle tzv. všeobecných pravidel, jsou povinni vést (1) daňovou knihu příjmů a výdajů (podatkowa księga przychodów i rozchodów), jež je základem pro vyčíslení základu daně, (2) evidenci dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, (3) evidenci vybavení, (4) mzdové listy zaměstnanců, (5) evidenci prodeje, (6) evidenci jízd vozidla, které není dlouhodobým hmotným majetkem a (7) vypočítávat zálohy na daň z příjmů a platit je na účet finančního úřadu s tím, že zde není povinnost podávat daňová přiznání v průběhu roku.

Daňové přiznání za zdaňovací roční období se podává do konce dubna následujícího roku. V tomto přiznání se uvádí příjmy (ztráty) ze všech zdrojů příjmů poplatníka, zaplacené pojistné na sociální a zdravotní pojištění, všechna osvobození a odečitatelné položky, na něž má poplatník nárok. Ve stejné lhůtě je poplatník povinen doplatit daň, je-li částka vyplývající z ročního vyúčtování vyšší než zálohy zaplacené v průběhu zdaňovacího

období. Došlo-li k přeplatku, bude tento vrácen do tří měsíců od podání přiznání nebo bude zaúčtován ve prospěch jiných vymahatelných daňových závazků.

Za příjem z mimozemědělské podnikatelské činnosti se považují pohledávky, i když nebyly ve skutečnosti obdrženy, po odečtení hodnoty vráceného zboží, poskytnutých slev a skont. U poplatníků, kteří prodávají zboží a služby zdanitelné daní z přidané hodnoty, se za příjem z tohoto prodeje považuje příjem snížený o daň z přidané hodnoty na výstupu.

Pro řádné vyúčtování daně z příjmů fyzických osob je nutné podrobně znát seznam předmětných osvobození, výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů a odpočty od základu daně. Od 1.1.2017 platí pravidlo, že pokud bude pohledávka ve výši nad 15.000 PLN uhrazena hotově, částku přesahující tento limit nebude možné uplatnit ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Vztahuje se to také na hodnotu dlouhodobého hmotného majetku a intrakomunitární plnění.

V roce 2018 se daň z příjmů pobírá od základu daně dle následující tabulky:

Základ daně v PLN	Daň činí	
do 85.528	18 %	mínus sleva na dani
více než 85.528	15.395,05 PLN + 32 % rozdílu nad 85.528 PLN	

Poplatníci, jejichž příjmy nepřekračují horní hranici první skupiny daňové stupnice, si v průběhu roku snižují zálohy o 556,02 PLN. Po skončení roku jsou částky snižující daň v daňovém přiznání uplatňovány závisle na výši dosaženého příjmu, a to následovně:

- 1.188 PLN – pro základ daně nepřesahující částku 6.600 PLN;
- 1.188 PLN mínus částka vypočtena dle vzorce: $631,98 \text{ PLN} \times (\text{základ daně} - 6.600 \text{ PLN}) \div 4.400 \text{ PLN}$, pro základ daně nad 6.600 PLN a do maximálně 11.000 PLN;
- 556,02 PLN – pro základ daně nad 11.000 PLN a do maximálně 85.528 PLN;
- 556,02 PLN mínus částka vypočtena dle vzorce: $556,02 \text{ PLN} \times (\text{základ daně} - 85.528 \text{ PLN}) \div 41.472 \text{ PLN}$, pro základ daně nad 85.528 PLN a do maximálně 127.000 PLN.

Příjmy ze živnostenské činnosti je možné danit i rovnou daní ve výši 19 % základu daně.

2.2.9.2. Paušální zdanění

2.2.9.2.1. Paušál z evidovaných příjmů

Při placení daně z příjmů touto formou vzniká povinnost (1) vést evidenci příjmů, která je základem pro stanovení výše základu daně, (2) vést evidenci dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, (3) vést evidenci vybavení, (4) vést mzdové listy zaměstnanců a (5) vypočítávat zálohy na daň z příjmů a platit je na účet finančního úřadu.

Poplatník předkládá finančnímu úřadu příslušnému dle místa bydliště písemné prohlášení o volbě zdanění formou paušálu z evidovaných příjmů za dané zdaňovací období do 20. ledna zdaňovacího období; neohlásil-li v této lhůtě likvidaci podnikatelské činnosti nebo nezvolil-li jinou formu zdanění, přijímá se, že nadále podniká formou evidovaného paušálu. Poplatníci, kteří hradí daň formou evidovaného paušálu, jsou povinni každý měsíc vypočítat paušální daň a zaplatit ji na účet finančního úřadu do 20. dne následujícího měsíce a za měsíc prosinec ve lhůtě pro podání daňového přiznání. Tito poplatníci jsou povinni do 31. ledna podat na finanční úřad příslušný dle místa bydliště přiznání PIT-28 o výši dosaženého příjmu, výši vycíslených odpočtů a výši paušálu z evidovaných příjmů.

Paušál z evidovaných příjmů, závisle na druhu živnosti, činí od 3 do 20 %.

Příjmy zdaňované paušálními formami daně se nesčítají s příjmy z jiných zdrojů, na které se vztahuje daň z příjmů fyzických osob.

2.2.9.2.2. Daňová karta

Daňová karta je formou paušálního zdanění, kterou mohou uplatňovat podnikatelé podnikající v rámci živností vyjmenovaných v zákoně o paušální dani z některých příjmů fyzických osob.

Poplatníci, kteří provozují činnost zdaněnou daňovou kartou, jsou osvobozeni od povinnosti vést knihy, podávat daňová přiznání, přiznání o výši dosažených příjmů a placení záloh na daň z příjmů. Možnost uplatňovat daňovou kartu vzniká na žádost poplatníka, předloženou dle stanoveného vzoru příslušnému finančnímu úřadu, nejpozději do dne 20. ledna zdaňovacího období; neohlásil-li v této lhůtě likvidaci podnikatelské činnosti nebo nezvolil-li jinou formu zdanění, přijímá se, že nadále podniká touto formou. Ředitel finančního úřadu, při zohlednění žádosti o uplatnění daňové karty, vydává rozhodnutí a určuje výši daně za zdaňovací období. Poplatníci platí daň z příjmů formou daňové karty, sníženou o zaplacené pojistné na všeobecné zdravotní pojištění, bez předvolání do sedmého dne každého měsíce za předchozí měsíc a za prosinec ve lhůtě do dne 28. prosince zdaňovacího období, na účet příslušného finančního úřadu.

2.2.9.3. Povinnosti plátců daně z příjmů fyzických osob

K povinnostem plátce stanoveným v zákoně o dani z příjmů fyzických osob patří:

- 1) výpočet a odvádění záloh na daň z příjmů z mezd a dalších plnění vyplácených zaměstnancům a mezd vyplácených z občanskoprávních smluv (dohod o pracovní činnosti a o provedení práce),
- 2) zpracování ročního daňového přiznání (PIT-4R) a jeho předložení finančnímu úřadu do konce ledna následujícího roku,
- 3) odvádění záloh na daň z příjmů na bankovní účet finančního úřadu do 20. dne následujícího měsíce,
- 4) vyhotovování a doručování poplatníkům, kterým byly vyplaceny mzdy, a finančním úřadům příslušným dle místa bydliště poplatníků daňového přiznání (PIT-11),
- 5) zpracování stanovených daňových informací a jejich předkládání příslušnému finančnímu úřadu.

2.2.10. Daň z občanskoprávních úkonů (Zákon ze dne 9.9.2000 o dani z občanskoprávních úkonů)

Tato daň se vztahuje na:

- 1) občanskoprávní úkony – smlouvy o prodeji a výměně předmětů a majetkových práv, smlouvy o půjčce peněz nebo věcí označených dle druhu, darovací smlouvy – v části týkající se převzetí dluhů obdarovaným a zátěží nebo závazků dárce, smlouvy na doživotí, smlouvy o části dědictví a smlouvy o zrušení spoluvlastnictví – v části týkající se splátek nebo doplateků, ustanovení hypotéky, ustanovení užívání za úplatu – včetně neregulérního a věcného břemena za úplatu, nepravdivé smlouvy schovací (*smlouva o depositu irregulare*), společenské smlouvy,
- 2) změny smluv uvedených v bodě 1, pokud způsobují zvýšení základu daně z občanskoprávních úkonů;
- 3) rozhodnutí soudů, včetně smírčích, a o smíru, pokud způsobují stejné právní následky jako občanskoprávní úkony uvedené v bodě (1) nebo (2).

Občanskoprávní úkony jsou zdanitelné daní, jsou-li jejich předmětem předměty nacházející se na území PR nebo majetková práva vykonávaná na území PR a předměty nacházející se v zahraničí nebo majetková práva vykonávaná v zahraničí v případě, že nabyvatel má místo bydliště nebo sídlo na území PR a občanskoprávní úkon byl uskutečněn na území PR. Společenská smlouva a změna společenské smlouvy je zdanitelná touto daní, je-li sídlo občanské společnosti na území Polské republiky, kdežto u kapitálové společnosti – pokud se na území PR nachází skutečné vedení nebo sídlo firmy – pokud její skutečné vedení není na území jiného členského státu EU nebo EFTA.

Tato daň se nevztahuje mj. na: smlouvy o prodeji nemovitosti nebo dlouhodobého užívání, uzavírané v souladu s realizací pohledávek vyplývajících z omezení způsobu využívání nemovitosti na základě předpisů o ochraně životního prostředí, smlouvy o prodeji věcí v exekčním nebo konkurzním řízení, občanskoprávní úkony, jiné než společenská smlouva a její změny, pokud alespoň jeden účastník je z titulu uskutečnění tohoto úkonu zdaněný daní z přidané hodnoty nebo je od této daně osvobozen (s jistými výjimkami).

Daňová povinnost vzniká okamžikem:

- 1) uskutečnění občanskoprávního úkonu, v případě, jsou-li plátcí pořizovatelé předmětů určených ke zpracování nebo dalšímu prodeji, okamžikem vyplacení pohledávky,

- 2) uskutečnění usnesení o zvýšení kapitálu společnosti, která má právní subjektivitu,
- 3) předložení prohlášení o zřízení hypotéky nebo uzavření smlouvy o zřízení hypotéky,
- 4) nabytí právní moci soudního rozhodnutí, doručení rozsudku smírčího soudu nebo uzavření smíru,
- 5) odkázání se na okolnost uskutečnění občanskoprávního úkonu – pokud poplatník nepředložil přiznání k dani z občanskoprávních úkonů do 5 let od konce roku, kdy vypršela lhůta splatnosti a následně se odkazuje před daňovým orgánem nebo orgánem finanční kontroly na okolnost jeho uskutečnění.

Základem zdanění je:

- u smlouvy o prodeji – tržní hodnota předmětů nebo majetkového práva,
- u smlouvy o půjčce a nepravidelné smlouvy schovací (*smlouva o depositu irregulare*) – částka nebo hodnota půjčky nebo uschované věci,
- v případě zřízení hypotéky – hodnota zajištěné pohledávky.
- Poplatníci mají povinnost, bez vyzvání daňovým orgánem, předložit přiznání k dani z občanskoprávních úkonů a vypočítat a zaplatit daň do 14 dnů od data vzniku daňové povinnosti, vyjma případů, kdy je daň pobírána plátcem (notářem – z občanskoprávních úkonů uskutečňovaných formou notářského zápisu a pořizovatelem věci – ze smluv o prodeji, pokud pořizovatel tyto věci pořizuje za účelem zpracování nebo prodeje).

2.2.11. Daň z nemovitostí

Tato daň z nemovitostí se vztahuje na pozemky, budovy a jejich části a stavby nebo jejich části spojené s provozováním živnostenské činnosti. Zdanění se netýká pozemků, klasifikovaných v evidenci pozemků a budov jako obhospodařovaná půda, pozemky s lesními a křovinnými porosty na obhospodařované půdě nebo lesy, s výjimkou pozemků užívaných pro účely podnikání.

Základem zdanění je:

- 1) pro pozemky – rozloha,
- 2) pro budovy nebo jejich části – užitková plocha, kde plocha místností nebo jejich částí a část patra s výškou ve světle od 1,40 do 2,20 m se započítává do užitkové plochy v 50 % a pokud je výška menší než 1,40 m, tato plocha se nezapočítává,
- 3) pro stavby nebo jejich části spojené s provozováním podnikatelské činnosti – vstupní hodnota dlouhodobého hmotného majetku, stanovená na základě zákona dani z příjmů právnických osob a zákona o dani z příjmů fyzických osob, stanovená k 1. lednu zdaňovacího období, která je základem pro výpočet odpisů v tomto roce, nekrácená o výši odpisů (hrubá hodnota stavby).

Výši daňových sazeb stanoví zastupitelstvo obce, přičemž tyto nemohou být vyšší než limitní sazby, stanovené v zákoně o místních daních a poplatcích. Při stanovení výše sazeb může zastupitelstvo obce diferencovat jejich výši pro jednotlivé druhy zdanitelných předmětů, při zohlednění především lokalizace, druhu provozované činnosti, druhu zástavby, určení a způsobu využití pozemku a způsobu využití, druhu zástavby, technického stavu a stáří budov. V případě neschválení daňových sazeb se uplatňují sazby platné v roce předcházejícím zdaňovacímu období.

Výše daně je stanovena pro:

- fyzické osoby – formou rozhodnutí správce daně příslušného podle místa lokalizace zdanitelných předmětů, na základě informací o nemovitostech a stavebních objektech podaných těmito osobami, do 14 dnů ode dne vzniku skutečností opodstatňujících vznik nebo zánik daňové povinnosti,
- právnické osoby a organizační složky a společnosti bez právní subjektivity – na základě přiznání podaných správci daně příslušnému podle místa lokalizace zdanitelných předmětů do 31. ledna zdaňovacího období; vznikla-li daňová povinnost po tomto dni, přiznání by mělo být podáno do 14 dnů ode dne vzniku skutečností základajících vznik daňové povinnosti.

Informace a přiznání k dani z nemovitostí jsou vyhotoveny na tiskopisech dle vzorů stanovených zastupitelstvem obce. Povinnost podávat informace o nemovitostech a stavebních objektech a přiznání k dani z nemovitosti se týká i poplatníků uplatňujících osvobození od daně. Správcem daně, příslušným pro daň z nemovitostí, je starosta (primátor města).

Fyzické osoby platí daň stanovenou daňovým rozhodnutím ve stejných splátkách po dobu trvání daňové povinnosti, a to do dne 15.3., 15.5., 15.9. a 15.11. zdaňovacího období. Právnické osoby, organizační složky

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

a společnosti bez právní subjektivity platí v přiznání vypočtenou daň bez předvolání, ve stejných splátkách po dobu trvání daňové povinnosti, a to do 15. dne každého měsíce (za leden do 31. ledna).

2.2.12. Daň silniční

Daň silniční se vztahuje na:

- 1) nákladní vozidla s povolenou celkovou hmotností od 3,5 t a pod 12 tun,
- 2) nákladní vozidla s povolenou celkovou hmotností 12 t nebo vyšší,
- 3) návěsové a přívěsové tahače přizpůsobené k užívání včetně s návěsem nebo přívěsem s povolenou celkovou hmotností soupravy vozidel od 3,5 t a do 12 t,
- 4) návěsové a přívěsové tahače přizpůsobené k užívání včetně s návěsem nebo přívěsem s povolenou celkovou hmotností soupravy 12 t nebo vyšší,
- 5) přívěsy a návěsy, které mají spolu v motorovém vozidlem povolenou celkovou hmotnost od 7 t do 12 t, vyjma souvisejících pouze se zemědělskou činností, provozovanou poplatníkem zemědělské daně,
- 6) přívěsy a návěsy, které mají spolu v motorovém vozidlem povolenou celkovou hmotnost 12 t nebo vyšší, vyjma souvisejících pouze se zemědělskou činností, provozovanou poplatníkem zemědělské daně,
- 7) autobusy.

Daňová povinnost v oblasti silniční daně se týká fyzických osob a právnických osob, které vlastní dopravní prostředky.

Orgánem, příslušným ve věcech silniční daně, je starosta obce (primátor města), na jejímž území se nachází místo bydliště nebo sídlo poplatníka a v případě podniku s více provozovny nebo subjektu, který se skládá s vyčleněných organizačních složek – správce daně, na jehož území se nachází provozovna nebo složka, která má zdaňované dopravní prostředky.

Výši daňových sazeb stanoví na základě usnesení zastupitelstvo obce, přičemž roční daňová sazba nemůže být vyšší než limitní sazby stanovené v zákoně o místních daních a poplatcích. Při stanovení sazeb může zastupitelstvo obce diferencovat výši sazeb pro jednotlivé druhy předmětů zdanění při zohlednění především vlivu dopravního prostředku na životní prostředí, roku výroby nebo počtu míst k sezení.

Silniční daň se platí ve dvou stejných splátkách, do 15. února a 15. září každého roku. Silniční daň se platí bez předvolání na účet rozpočtu příslušné obce.

2.3. Příspěvek na Státní fond pro rehabilitaci postižených osob

Zaměstnavatel, který zaměstnává alespoň 25 zaměstnanců v přepočtu na plný úvazek, je povinen platit měsíčně příspěvek na Státní fond pro rehabilitaci postižených osob (Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, PFRON), a to ve výši stanovené součinem 40,65% průměrné mzdy a počtu pracovníků, odpovídajícího rozdílu mezi počtem zaměstnanců zajišťujícím dosažení koeficientu zaměstnanosti osob se změnou pracovní schopnosti ve výši 6% a skutečným počtem zaměstnanců se zdravotním postižením. Z příspěvku jsou osvobozeni zaměstnavatelé, u nichž ukazatel zaměstnanosti osob se změnou pracovní schopností činí minimálně 6 %.

Zaměstnavatelé, kteří zaměstnávají osoby se změnou pracovní schopností, zařazované do vysoké míry postižení a osoby, u nichž byly zjištěny určité nemoci, jsou oprávněni k uplatnění snížení plateb.

Podnikatelé, kteří mají povinnost platit příspěvky na Fond, jsou povinni vyhotovit měsíční přiznání a zasílat je elektronickou cestou v systému e-<https://pracodawca.e-pfron.pl> do 20. dne následujícího měsíce. Ve stejné lhůtě jsou povinni zaplatit příspěvek na účet Fondu.

Příspěvky na Fond jsou povinností podnikatelů, kterou si nelze započítat do výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

2.4. Poplatky za využívání životního prostředí

Od 1. ledna 2018 jsou tyto poplatky stanovovány v souladu s předpisy:

- zákona o ochraně životního prostředí a vyhlášky vlády ze dne 22.12.2017 o jednotkových sazbách poplatků za využívání životního prostředí (ustawa – Prawo ochrony środowiska oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22.12.2017 roku w sprawie jednostkowych stawek opłat za korzystanie ze środowiska) – za vypouštění plynů nebo prachů do ovzduší a skladování odpadů,

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

- zákona o vodách a vyhlášky vlády ze dne 22.12.2017 o sazbách poplatků za vodohospodářské služby (ustawa – Prawo wodne oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22.12.2017 roku w sprawie stawek opłat za usługi wodne) – za vypouštění odpadních vod do vod nebo do země a odběr vody.

Subjekt, který životní prostředí využívá, sám stanovuje výši poplatků za období, kdy životní prostředí využíval, a do dne 31. března předkládá maršálkovi vojvodství přehled za předchozí rok, který obsahuje informace a údaje o rozsahu využívání životního prostředí a výši poplatků. V této lhůtě subjekt musí tyto poplatky uhradit na účet příslušného maršálkovského úřadu. Poplatky se nehradí, pokud roční výše pro jeden druh využívání životního prostředí nepřekračuje 800 zlotých. Pokud roční výše poplatku nepřekračuje 100 zlotých, není povinné ani předkládat přehled o rozsahu využití životního prostředí.

Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod nebo do země a odběr vody jsou stanovovány jako fixní a proměnlivé poplatky, mimo jiné závisle na druhu znečištění odpadních vod a druhů činnosti, pro jejíž účely je voda odebírána. Fixní poplatek se hradí na bankovní účet společnosti Wody Polskie ve čtyřech rovných čtvrtletních splátkách, maximálně do konce měsíce následujícího po ukončení každého čtvrtletí. Proměnlivý poplatek se hradí na bankovní účet společnosti Wody Polskie nejpozději do konce měsíce následujícího po ukončení každého čtvrtletí, a to na základě odečtu z měřících zařízení.

3. Pojištění v Polsku

3.1. Legislativa

Základní význam pro sociální a zdravotní pojištění v Polsku mají:

- Ústava Polské republiky ze dne 2. dubna 1997 (Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku), která stanoví, že „Občan má nárok na sociální zabezpečení v případě pracovní neschopnosti způsobené nemocí nebo invaliditou a po dosažení důchodového věku“ (čl. 67) a „Občanům, nezávisle na jejich hmotné situaci, veřejné orgány zajišťují rovný přístup ke službám zdravotní péče hrazené z veřejných prostředků“ (čl. 68).
- Acquis Communautaire* (právo) Evropské unie, přijaté ke dni 1.5.2004 jako závazné na území PR, uvedené v části 1.
- zákony
 - Zákon ze dne 19.12.2008 o předčasných důchodech za práci ve zvláštních podmínkách (Ustawa o emeryturach pomostowych).
 - Zákon ze dne 13.7.2006 o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele (Ustawa o ochronie roszezeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy).
 - Zákon ze dne 20.4.2004 o propagaci zaměstnanosti a institucích trhu práce (Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).
 - Zákon ze dne 30.10.2002 o sociálním zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání (Ustawa roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych).
 - Zákon ze dne 13.10.1998 o systému sociálního zabezpečení (Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych).
 - Zákon ze dne 27.8.2004 o službách zdravotní péče hrazených z veřejných prostředků (Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).
 - Zákon ze dne 25.6.1999 o peněžních plněních ze sociálního pojištění v případě nemoci a mateřství (Ustawa o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa).
- prováděcí předpisy (vyhlášky) vydávané vládou nebo příslušnými ministry, mj.
 - Nařízení vlády ze dne 30.12.1998 o podrobných pravidlech a způsobu provádění kontroly plátců pojistného.
 - Vyhláška ministra práce a sociální politiky ze dne 29.11.2002 o diferenciaci procentní sazby na sociálním zabezpečení při pracovním úrazu a nemoci z povolání závisle na pracovních rizicích a jejich následcích.
 - Nařízení vlády ze dne 20.12.2004 o lhůtách, rozsahu a způsobu ověřování údajů pojištěnců a způsobu postupování Správy sociálního zabezpečení a Správy zemědělského sociálního zabezpečení v případě zjištění jejich nesouladů.

- Nařízení vlády ze dne 18.4.2008 o podrobných pravidlech a způsobu postupování ve věcech vyúčtování pojistného, které je povinna vybírat Správa sociálního zabezpečení.
- Nařízení vlády ze dne 18.12.1998 o podrobných pravidlech a způsobu provádění kontroly plátců pojistného.
- Vyhláška ministra práce a sociální politiky ze dne 2.2.2001, která stanoví vzor informace o dávkách, plněních nebo mzdách za pracovní neschopnost, vyplacených plátců pojistného a způsob jejího zpracování, předávání a oprav.
- Vyhláška ministra hospodářství, práce a sociální politiky ze dne 31.7.2003 o podrobných pravidlech promínutí pohledávky z titulu pojistného na sociální pojištění.
- Vyhláška ministra práce a sociální politiky ze dne 23.10.2009, která stanoví vzory přihlášení k sociálnímu a zdravotnímu pojištění, jmenných měsíčních výkazů a jmenných opravných měsíčních výkazů, přihlášení plátce, zúčtovacích přiznání a opravných zúčtovacích přiznání, oznámení údajů o práci ve zvláštních podmínkách nebo zvláštního charakteru a dalších dokumentů.
- Vyhláška ministra financí ze dne 5.11.2009, která stanoví vzor bankovního platebního dokumentu pro úhradu pojistného hrazeného Správě sociálního zabezpečení.
- Vyhláška ministra práce a sociální politiky ze dne 1.4.2010 o podmínkách, které musí splnit plátců pojistného, kteří podávají pojistné dokumenty formou elektronického dokumentu prostřednictvím datového přenosu.
- Vyhláška ministra zdravotnictví ze dne 4.11.2014, která stanoví vzor žádosti o vrácení výdajů na zdravotní péči poskytnutou v zahraničí.

3.2. Sociální pojištění

Sociální pojištění zahrnuje důchodové starobní, důchodové invalidní, nemocenské a úrazové pojištění. Pojistné je uznatelným nákladem v podnikání podnikatele a je považováno za položku snižující příjmy před zdaněním daní z příjmů fyzických osob pro pojištěné osoby. Pojistné je nutné uhradit za podnikající osoby a osoby s nimi spolupracující, zaměstnance a osoby pracující na dohodu o pracovní činnosti (v některých případech i na dohodu o provedení práce).

3.2.1. Důchodové starobní pojištění

Pojistné na toto pojištění činí 19,52 % vyměřovacího základu. Je hrazeno z poloviny (po 9,76%) pojištěnou osobou (pojištěncem) a plátcem pojistného (zaměstnavatelem, zadavatelem/objednatelem u dohod). V případě živnostníků – fyzických osob a osob s nimi spolupracujících celé pojistné platí živnostník/podnikatel.

Vyměřovací základ pojistného na důchodové starobní pojištění má svůj limit. Výše ročního limitu vyměřovacího základu pro pojistné na toto pojištění činí v roce 2018 – 133.290 PLN.

3.2.2. Důchodové invalidní pojištění

Pojistné na toto pojištění činí 8 % vyměřovacího základu, z toho hradí pojištěný 1,5 % a plátců pojistného (zaměstnavatel, zadavatel/objednatel u dohod) 6,5 %. V případě živnostníků – fyzických osob a osob s nimi spolupracujících celé pojistné hradí živnostník/podnikatel. Vyměřovací základ pojistného na důchodové invalidní pojištění má svůj limit. Výše ročního limitu vyměřovacího základu pro pojistné na toto pojištění činí v roce 2018 – 133.290 PLN.

3.2.3. Úrazové pojištění

Pojistné na úrazové pojištění činí 0,40-3,60 % vyměřovacího základu, a to závisle na kategorii rizika stanoveného pro dané pracoviště. Procentní sazba pojistného na úrazové pojištění činí pro plátce pojistného, kteří k úrazovému pojištění přihlašují maximálně 9 pojištěnců – 1,80 %. Procentní sazbu pojistného na úrazové pojištění pro plátce pojistného, kteří k úrazovému pojištění přihlašují minimálně 10 pojištěnců, stanovuje Správa sociálního zabezpečení.

Pojistné hradí v celé výši plátce pojistného (zaměstnavatel, zadavatel/objednatel u dohod). V případě živnostníků – fyzických osob a osob s nimi spolupracujících celé pojistné hradí živnostník/podnikatel.

3.2.4. Nemocenské pojištění

Pojistné na toto pojištění činí 2,45 % vyměřovacího základu. Je hrazeno v celé výši pojištěnou osobou. V případě živnostníků – fyzických osob a osob s nimi spolupracujících (pro které je dobrovolné) celé pojistné platí živnostník/podnikatel.

Základ pro výpočet pojistného na nemocenské pojištění živnostníků a osob s nimi spolupracujících je omezen. Částka měsíčního omezení vyměřovacího základu pojistného na toto pojištění činí v roce 2018 – 11.107,50 PLN.

3.2.5. Pojistné na Fond předčasných důchodů za práci ve zvláštních podmínkách (FEP).

Pravidla pro platbu pojistného na FEP a financování plnění z Fondu stanovuje zákon (UEP). Na tento důchod mají nárok osoby, které pracovaly ve zvláštních podmínkách (mj. práce pod zemí, na vodě, pod vodou, ve vzduchu, v podmínkách horkého a studeného mikroklimatu, vykonávaly velmi těžké fyzické práce, práci v podmínkách zvýšeného atmosférického tlaku, těžkou fyzickou práci související s velmi velkou statickou zátěží) nebo vykonávaly práci zvláštního charakteru (zaměstnání vyžadující zvláštní odpovědnost a zvláštní psychofyzickou kondici, kdy se možnosti jeho řádného vykonávání způsobem neohrožujícím bezpečnost veřejnosti, včetně zdraví nebo života jiných lidí, snižují před dosažením důchodového věku nebo v důsledku snížení této kondice, např. práce strojvedoucích, práce řidičů vozidel s právem přednostní jízdy).

Pojistné na FEP činí 1,5 % vyměřovacího základu. Vyměřovacím základem je vyměřovací základ pro pojistné na důchodové (starobní a invalidní) pojištění. Pojistné na FEP hradí v plné výši plátce pojistného. Pojistné vypočítává, vyúčtovává a každý měsíc platí plátce pojistného.

Pojistné na FEP se platí za zaměstnance, který se narodil po 31.12.1948 a vykonává práci ve zvláštních podmínkách nebo zvláštního charakteru. Povinnost hradit pojistné na FEP vzniká ke dni, kdy zaměstnanec začíná výkon zaměstnání ve zvláštních podmínkách nebo zvláštního charakteru, a zaniká ke dni, kdy tyto práce přestává vykonávat.

3.2.6. Výše pojistného živnostníka/podnikatele za leden – prosinec 2018 činí PLN*:

Druh pojistného / účet	Včetně dobrovolného nemocenského pojištění	Bez dobrovolného nemocenského pojištění
Sociální pojištění**	846,91	781,60
Zdravotní pojištění	319,94	319,94
Fond práce	65,31	65,31

* týká se osob provozujících mimozemědělskou živnost, pro které je minimálním vyměřovacím základem částka 2.665,80 PLN (60 % prognózované průměrné měsíční mzdy, přijaté pro stanovení výše limitu ročního vyměřovacího základu pojistného pro rok 2018)

** výše pojistného na úrazové pojištění vypočtená procentuální sazbou ve výši 1,80 % příslušnou pro plátce pojistného, kteří v předchozím kalendářním roce přihlásili k úrazovému pojištění v průměru měsíčně do 9 osob.

Osoby provozující mimozemědělskou podnikatelskou činnost, které ji provozují maximálně dva roky a v období posledních 60 kalendářních měsíců před dnem zahájení podnikání neprovozovaly mimozemědělskou podnikatelskou činnost, a nepodnikají pro bývalého zaměstnavatele, pro něhož před dnem zahájení podnikání v daném nebo předchozím kalendářním roce vykonávaly v rámci pracovního poměru nebo družstevního

pracovního poměru činnosti zahrnuté do provozované podnikatelské činnosti, uplatňují snížený vyměřovací základ pojistného v období dvou let od zahájení této činnosti. V roce 2018 tento základ stanoví deklarovaná částka, minimálně však 630,00 PLN, což znamená, že pojistné na sociální pojištění těchto osob nemůže být menší než:

- 122,98 PLN (tj. 19,52 % vyměřovacího základu) – na povinné starobní důchodové pojištění,
- 50,40 PLN (tj. 8 % vyměřovacího základu) – na povinné invalidní důchodové pojištění,
- 15,44 PLN (tj. 1,80 % vyměřovacího základu) – na povinné úrazové pojištění – za předpokladu, že podnikatel přihlašuje k úrazovému pojištění maximálně 9 osob,
- 15,44 PLN (tj. 2,45 % vyměřovacího základu) – na dobrovolné nemocenské pojištění.

3.2.7. Vydávání závazného stanoviska (interpretace) Správou sociálního zabezpečení k rozsahu a způsobu aplikování předpisů

V případě, kdy je nutné získat písemnou interpretaci (závazné stanovisko) k rozsahu a způsobu aplikace předpisů, z nichž vyplývá povinnost podnikatele, který je žadatelem, poskytovat pojistné na sociální pojištění, může tento podat žádost o jeho vydání k příslušné pobočce SSZ, která je příslušná vydat stanovisko ve věci:

- povinnosti podléhání sociálnímu zabezpečení,
 - pravidel výpočtu pojistného na sociální a zdravotní pojištění, Fond práce a Fond garantovaných zaměstnaneckých plnění a Fond předčasných důchodů za práci ve zvláštních podmínkách (překlenovacích),
 - vyměřovacího základu pojistného na sociální a zdravotní pojištění, Fond práce a Fond garantovaných zaměstnaneckých plnění a Fond předčasných důchodů za práci ve zvláštních podmínkách (překlenovacích).
- SSZ není povinna vydávat stanovisko mj. ve věcech:
- podléhání zdravotnímu pojištění,
 - povinnosti hrazení podnikatelem pojistného na Fond práce a Fond garantovaných zaměstnaneckých plnění,
 - uznání příslušné práce za práci ve zvláštních podmínkách nebo zvláštního charakteru,
 - plnění,
 - pravidel předkládání a vyplňování pojistných dokladů,
 - pravidel stanovování příslušné legislativy v oblasti sociálního zabezpečení ve smyslu předpisů Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29.4.2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

Individuální stanoviska včetně žádostí o vydání interpretace, po odstranění identifikačních údajů žadatele a jiných subjektů uvedených v obsahu stanoviska, SSZ obratem zveřejňuje ve Zpravodaji veřejných informací (Biuletyn Informacji Publicznej)/ (<http://www.zus.pl/bip> záložka „Interpretacje“). Jedná se o výklady, které:

- byly vydány v individuálních věcech podnikatelů na základě jimi popsanych skutečností nebo budoucí situace, a příslušně k ustanovením zákona o svobodě podnikání jsou pro Správu sociálního zabezpečení závazné pouze ve věcech, v rámci, nichž byly vydány;
- jsou vydány na základě skutečnosti nebo budoucí situace popsané v žádosti s tím, že i nejmenší odchylka od skutečnosti nebo budoucí situace popsané v žádosti o vydání interpretace (závazného stanoviska) může mít podstatný význam pro posouzení uvedené ve stanovisku;
- týkají se právního stavu platného v okamžiku vydání, což znamená, že se některá zveřejněná stanoviska vztahují na již neplatné předpisy.

3.3. Zdravotní pojištění

Systém financování zdravotní péče a povinnosti podnikatelů v této oblasti upravuje zákone ze dne 27.8.2004 o plněních zdravotní péče financovaných z veřejných prostředků. Osoby, které provozují mimozemědělskou podnikatelskou činnost, osoby s nimi spolupracující a osoby, které jsou zaměstnanci podle zákona ze dne 13.10.1998 o systému sociálního zabezpečení, podléhají pojistné povinnosti. Rodinní příslušníci osob, na které se vztahuje povinnost zdravotního pojištění, kteří mají bydliště na území PR, pokud se na ně nevztahuje povinnost zdravotního pojištění, jsou považováni za pojištěné osoby.

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Pojistné na zdravotní pojištění činí 9,00 % vyměřovacího základu a je v celé výši hrazeno pojištěnými osobami. Vyměřovací základ se stanovuje:

- pro zaměstnance – na základě předpisů týkajících se vyměřovacího základu důchodového pojištění (starobního i invalidního),
- pro živnostníky/podnikatele a spolupracující osoby – prohlášená (deklarovaná) částka, která nemůže být nižší než 75 % průměrné mzdy.

Část pojistného ve výši 7,75 % vyměřovacího základu se odečítá od daně z příjmů fyzických osob nebo paušální daně z příjmů, placené pojištěnými osobami.

Pokud pojištěnec dosahuje příjmů z více zdrojů, na které se vztahuje povinnost zdravotního pojištění (např. osoba zaměstnaná na pracovní smlouvu současně podniká), je pojistné na zdravotní pojištění hrazeno pro každý zdroj příjmů zvlášť.

Správa sociálního zabezpečení (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) má povinnost ověřovat údaje o pojištěných a je oprávněna provádět kontroly správnosti přihlašování ke zdravotnímu pojištění osob, na které se toto pojištění vztahuje, a deklarovaných vyměřovacích základů pro výpočet pojistného, správnosti výpočtu, hrazení a odvádění pojistného.

3.4. Příspěvky na Fond práce (FP)

Pravidla úhrady pojistného na Fond práce a financování plnění z tohoto fondu upravuje zákon ze dne 20.4.2004 o propagaci zaměstnanosti a institucích trhu práce. Výši pojistného na FP každým rokem stanovuje zákon o státním rozpočtu. V roce 2018 činí 2,45 % vyměřovacího základu pro pojistné na důchodové (starobní a invalidní) pojištění, a to bez omezení základu. Je celé financováno z prostředků plátce pojistného.

Zaměstnavatel nemusí hradit pojistné na Fond mj. za:

- zaměstnance, kteří se vracejí z mateřské dovolené, dodatečné mateřské dovolené nebo rodičovské dovolené – po dobu 36 měsíců počínaje prvním měsícem od návratu z takové dovolené,
- za zaměstnance, kteří dovršili 50 let a po dobu 30 dnů před zaměstnáním byli v evidenci nezaměstnaných vedené okresním úřadem práce – po dobu 12 měsíců počínaje prvním měsícem po uzavření pracovní smlouvy,
- za zaměstnance, kteří dovršili 55 let u žen a 60 let u mužů.

Existuje také možnost podpořit z prostředků tohoto fondu výdaje na školení pracovníků, na které se vztahuje ekonomicky vynucené zastavení provozu nebo omezená pracovní doba. Vztahují se na ně pravidla podpory *de minimis*. Finanční podpora pro školení zaměstnanců, na které se vztahuje smlouva o financování výdajů na školení, se může týkat výdajů na odměnu pro školící instituci za školení, dopravu související s účastí na školeních, lékařské a psychologické prohlídky nezbytné k zahájení školení nebo povinné pojištění zaměstnance školící institucí proti následkům nešťastných událostí vzniklých v souvislosti se školením a na cestě na školení a zpět.

3.5. Příspěvky na Fond garantovaných zaměstnaneckých plnění (FGSP)

Pravidla úhrady pojistného na Fond garantovaných zaměstnaneckých plnění a financování plnění z tohoto fondu upravuje zákon ze dne 13.7.2006 o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele.

Výši pojistného každým rokem stanovuje zákon o státním rozpočtu. V roce 2018 činí 0,10 % vyměřovacího základu pro pojistné na důchodové pojištění (starobní a invalidní), a to bez omezení základu. Je celé financováno z prostředků plátce pojistného.

Z prostředků fondu jsou v případě insolvence zaměstnavatele hrazeny mj.:

- mzdy za práci,
- mzdy za dobu omezení provozu nezpůsobeného zaměstnancem,
- mzdy za dobu pracovní neschopnosti způsobené nemocí,
- mzdy po dobu dovolené na zotavenou,
- peněžní odstupné, které přísluší na základě předpisů o zvláštních pravidlech rušení pracovních smluv se zaměstnanci z důvodů netýkajících se zaměstnanců,

- pojistné na sociální pojištění, ke kterému jsou povinni zaměstnavatelé na základě předpisů o systému sociálního zabezpečení,
 - peněžní ekvivalenty za dovolenou na zotavenou, příslušné za kalendářní rok, ve kterém byl zrušen pracovní poměr,
 - odškodnění za zkrácenou výpovědní lhůtu u pracovních smluv.
- Existuje i možnost podpořit z prostředků tohoto fondu plnění pro zaměstnance po dobu ekonomicky nuceného zastavení provozu nebo omezené pracovní doby. Platí zde pravidla podpory *de minimis*.

3.6. Povinnosti plátců pojistného

3.6.1. Ohlášení údajů plátce a pojištěných osob a jejich změny

K základním povinnostem podnikatelů v této oblasti patří ohlášení údajů plátce a jejich změn a ohlášení údajů pojištěných osob a jejich změn (oznamovací povinnost).

Vzory dokumentů, které se používají v postupech v rámci realizace těchto povinností, jsou stanoveny v ustanoveních vyhlášky Ministra práce a sociální politiky.

Platí následující lhůty pro realizaci uvedených povinností:

Pol.	Specifikace	Lhůta
1.	přihlášení plátce pojistného	do 7 dnů od: – zaměstnání prvního zaměstnance nebo vzniku právního poměru opodstatňujícího vznik pojistné povinnosti první osoby – vzniku povinnosti důchodového starobního a invalidního pojištění pro pojištěné povinné platit pouze pojistné na vlastní pojištění nebo osob s nimi spolupracujících
2.	přihlášení pojištěné osoby	do 7 dnů od vzniku pojistné povinnosti
3.	ohlášení změny údajů plátce	do 14 dnů od vzniku změn
4.	ohlášení změny údajů pojištěné osoby	do 7 dnů od vzniku změn

Přihlášené údaje plátce pojistného jsou předávány SSZ (ZUS) v informačním systému prostřednictvím

- Centrální evidence a informace o podnikání Polské republiky (Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej Rzeczpospolitej Polskiej (CEIDG) – u živnostníků,
- soudů, které vedou Celostátní soudní rejstřík (Krajowy Rejestr Sądowy) – u subjektů, které mají povinnost zápisu do tohoto rejstříku.

3.6.2. Výběr pojistného a vyhotovení zúčtovacích příznaků

K základním povinnostem živnostníků/podnikatelů v této oblasti patří:

- vybírání pojistného, ke kterému jsou povinny pojištěné osoby,
- vypočítání pojistného hrazeného plátcem,
- vyplácení plnění,
- podávání příznaků o výši pojistného a zaplacených plněních,
- vyhotovení a předkládání jiných dokumentů,
- úhrada pojistného.

Příznaků podle vzorů stanovených Ministrem práce a sociální politiky se podává v tištěné formě (plátci, kteří platí pojistné do 5 pojištěných) nebo elektronicky (ostatní) v programu „Platnik“.

Aktuální verzi programu „Platnik“ je 10.01.001A. Program „Platnik“ je přístupný zdarma. Je dostupný na webové stránce: <http://www.platnik.info.pl>. Před nainstalováním programu „Platnik“ je nutné seznámit se s požadavky ohledně softwaru a hardwaru a prověřit autentičnost instalační verze.

Platí následující lhůty pro realizaci uvedených povinností:

Pol.	Specifikace	Lhůta
1.	podání přiznání a zaplacení pojistného – příspěvkové a rozpočtové organizace – fyzické osoby, které platí pojistné pouze za sebe – ostatní plátcí	do 5. dne následujícího měsíce do 10. dne následujícího měsíce do 15. dne následujícího měsíce
2.	předložení opravy zúčtovacího přiznání	do 7 dnů od zjištění nesrovnalostí

3.6.3. Placení pojistného

Pojistné lze platit pouze bezhotovostně, při využití vzorů platebních příkazů pro pojistné. Od 1.1.2018 se pojistné pro Správu sociálního zabezpečení platí jedním převodem na bankovní účet určený individuálně pro každého plátce. Zaplacené pojistné se započte na vrub nejstaršího závazku, nezávisle na uvedeném titulu platby.

Zaplacení pojistného s prodlením způsobuje povinnost zaplatit penále z prodlení, dle pravidel a ve výši stanovené v zákoně o správě daní a poplatků. Nyní činí 8 % p.a. Pojistné a penále z prodlení nezaplacené plátcem vymáhá SSZ v souladu s předpisy o vymáhacím řízení ve správě nebo soudní exekucí. V případě nezaplacení pojistného nebo zaplacení v nižší výši může SSZ vyměřit plátcí pojistného dodatečný poplatek ve výši 100 % nezaplaceného pojistného.

Od ledna 2017 došlo ke zkrácení promlčecí lhůty pro pojištění z deseti na pět let, např. pojistné za prosinec 2012 se promlčelo ke dni 16.1.2017, pojistné za červenec 2013 pak ke dni 15.8.2018.

3.7. Kontrola plátce pojistného

SSZ provádí kontroly plátců pojistného z hlediska řádného plnění jejich povinností. Tato kontrola se může týkat zejména:

- přihlášení k sociálnímu pojištění,
- řádného a správného výpočtu, srážek a úhrady pojistného a dalšího pojistného a plnění, které má SSZ povinnost vybírat,
- stanovení nároků na plnění ze sociálního pojištění a vyplácení těchto plnění a provádění vyúčtování těchto plnění,
- řádného a včasného zpracovávání žádostí o důchodová plnění,
- vystavování potvrzení a ohlašování údajů pro účely sociálního pojištění,
- provádění prohlídky majetku plátců pojistného, kteří nezaplatili pohledávky z titulu pojistného.

V rámci kontroly má kontrolní inspektor SSZ právo:

- prověřovat veškeré knihy, finanční účetní a osobní doklady a jiné nosiče informací související s rozsahem kontroly,
- provést ohledání majetku plátců pojistného, kteří nezaplatili ve stanovené lhůtě pohledávky z titulu pojistného,
- zajistit shromážděné důkazy,
- žádat plátce a pojištěnce o poskytnutí informací,
- žádat prokázání totožnosti osob s cílem určení jejich totožnosti, je-li to nezbytné pro účely kontroly,
- vyslyšet svědky,
- vyslyšet plátce pojistného a pojištěnou osobu, jsou-li z důvodů absence nebo vyčerpání jiných důkazních opatření nevysvětlené okolnosti, které mají význam pro kontrolní řízení.

Během kontroly je plátce pojistného povinen:

- zpřístupnit veškeré knihy, dokumenty a jiné nosiče informací související s náplní kontroly, které jsou u plát-

- ce nebo u třetích osob uschovávány v souladu s pověřením těchto osob některými činnostmi na základě smluvního vztahu,
- zpřístupnit k prohlídce majetek, jehož zkoumání je náplní kontroly, je-li plátce v prodlení s úhradou pohledávky z titulu pojistného,
 - vyhotovit a vydat kopie dokumentů spojených s náplní kontroly a stanovených kontrolním inspektorem SSZ,
 - zajistit nezbytné podmínky k provedení kontrolních úkonů, za tímto účelem zpřístupnit komunikační prostředky (s výjimkou dopravních prostředků) a jiné technické prostředky, které má k dispozici, k provedení kontrolních úkonů,
 - poskytovat vysvětlení kontrolujícímu,
 - předložit během kontroly překlad do polského jazyka předložených finančních a účetních dokladů a osobních dokumentů vyhotovených v cizím jazyce.
- Do 14 dní ode dne obdržení protokolu má kontrolovaný subjekt právo podat výhrady k jeho znění a zároveň poukázat na příslušné důkazní prostředky.

Kontrola plátce pojistného, který je podnikatelem, nemůže být v jednom kalendářním roce delší než

- u drobných podnikatelů – 12 pracovních dnů,
- u malých podnikatelů – 18 pracovních dnů,
- u středních podnikatelů – 24 pracovních dnů,
- u ostatních podnikatelů – 48 pracovních dnů.

3.8. Odpovědnost za přestupky spáchané plátcem pojistného

Plátce pojistného, nebo osoba povinna jednat jeho jménem, která:

- nedodrží povinnost platit pojistné v zákonem stanovené lhůtě,
- neohlašuje zákonem povinné údaje nebo ohlašuje nepravdivé údaje nebo poskytuje v těchto záležitostech nepravdivá vysvětlení nebo odmítá jejich poskytnutí,
- maří nebo ztěžuje provedení kontroly,
- nedodrží povinnost vyplácet plnění ze sociálního pojištění a příspěvky financované ze státního rozpočtu nebo je vyplácí neoprávněně,
- nevede dokumentaci související s výpočtem pojistného a vyplácením plnění ze sociálního pojištění,
- nedodrží povinnost předávat zúčtovací příznání a jmenné měsíční zprávy v zákonem stanovené lhůtě,
- nezjišťuje nesrovnalosti ve jmenné měsíční zprávě maximálně do 30. dubna následujícího kalendářního roku,
- nedodrží povinnost předávat dokumenty související se sociálním a zdravotním pojištěním příslušnou formou,
- neohlašuje vyžadované údaje nebo ohlašuje nepravdivé údaje, které ovlivňují vyměření pojistného na zdravotní pojištění, poskytuje v těchto záležitostech nepravdivá vysvětlení nebo je odmítá poskytnout,
- maří nebo ztěžuje provedení kontroly v oblasti realizace zdravotního pojištění,
- neplatí včas pojistné na zdravotní pojištění
bude potrestána peněžitým trestem do 5000 zlotých.

4. Pracovní právo v Polsku

4.1. Legislativa

Základní význam pro stanovení principů výkonu práce v Polsku mají:

- a) Ústava Polské republiky ze dne 2. dubna 1997, která ve čl. 65 a 66 stanoví, že:
- Každému je zajištěna svoboda výběru a výkonu profese a výběr místa práce. Výjimky jsou stanoveny zákonem.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

- Povinnost práce může být uložena pouze na základě zákona.
 - Trvalé zaměstnávání dětí do 16 let je zakázáno. Formy a povahy přípustného zaměstnávání jsou stanoveny zákonem.
 - Minimální výše mzdy za práci či způsob určování její výše jsou stanoveny zákonem.
 - Veřejná správa vede politiku, jejímž účelem je plná, produktivní zaměstnanost prostřednictvím realizace programů potírajících nezaměstnanost, včetně organizování a podpory poradenství a profesního školení, veřejných prací a intervenčních prací.
 - Každý má právo na bezpečné a hygienické pracovní podmínky. Způsob výkonu tohoto práva a povinnosti zaměstnavatele jsou stanoveny zákonem.
 - Zaměstnanec má nárok na zákonem stanovené dny pracovního volna a každoroční placenou dovolenou; maximální normy pracovní doby jsou stanoveny zákonem.
- b) *acquis communautaire* (komunitární právní bohatství) Evropské unie přijaté ke dni 1.5.2004 jako platné na území Polska, uvedené v části 1.
- c) zákony
- zákon ze dne 23.4.1964 – občanský zákon (Kodeks cywilny).
 - zákon ze dne 26.6.1974 zákoník práce (Kodek spracy).
 - zákon ze dne 23.5.1991 o organizacích zaměstnavatelů (Ustawa o organizacjach pracodawców).
 - zákon ze dne 10.10.2002 o minimální mzdě za práci (Ustawa o minimalnym wynagrodzeniu za pracę).
 - zákon ze dne 9.7.2003 o zaměstnávání dočasných pracovníků (Ustawa o zatrudnianiu pracowników tymczasowych).
 - zákon ze dne 22.12.2015 o principech uznávání odborných kvalifikací získaných v členských státech Evropské unie (Ustawa o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej).
 - zákon ze dne 23.5.1991 o odborových svazech (Ustawa o związkach zawodowych).
 - zákon ze dne 10.1.2018 o omezení obchodování v neděle a svátky a některé jiné dny (Ustawa o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni).
- d) prováděcí předpisy (vyhlášky) vydávané vládou nebo pověřenými ministry, včetně:
- Nařízení vlády ze dne 30.6.2009 roku o nemocech z povolání.
 - Vyhláška ministra práce a sociální politiky ze dne 26.9.1997 o všeobecných předpisech v rozsahu bezpečnosti a hygieny práce.
 - Vyhláška ministra práce a sociální politiky ze dne 15.5.1996 o způsobu omlouvání nepřítomnosti v práci a poskytování zaměstnancům pracovního volna.
 - Nařízení vlády ze dne 28.5.1996 o profesní přípravě mladistvých a jejich odměňování.
 - Vyhláška ministra zdravotnictví ze dne 2.2.2011 o výzkumu a měření zdraví škodlivých faktorů v pracovním prostředí.
 - Nařízení vlády ze dne 1.7.2009 o stanovení okolností a příčin pracovních úrazů.
 - Vyhláška ministra rodiny, práce a sociální politiky ze dne 8.12.2015 o žádostech týkajících se práv zaměstnanců souvisejících s rodičovstvím a dokumentů přikládaných k těmto žádostem.
 - Vyhláška ministra rodiny, práce a sociální politiky ze dne 30.12.2016 o zápočtových listech.

4.2. Základní principy pracovního práva

Podle zákoníku práce:

- Zaměstnavatel je povinen respektovat důstojnost a osobnostní práva zaměstnance.
- Zaměstnanci mají rovná práva z titulu jednotného plnění stejných povinností; vztahuje se to především na rovné zacházení mužů a žen v zaměstnání.
- Jakákoliv diskriminace zaměstnání, přímá či nepřímá, především z pohledu pohlaví, věku, postižení, rasy, náboženství, státní příslušnosti, politického přesvědčení, členství ve svazu, etnického původu, vyznání,

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

- sexuální orientace, a také z pohledu zaměstnání na dobu určitou či neurčitou nebo plný či částečný úvazek – je nepřipustná.
- Zaměstnanec má právo na spravedlivé finanční ohodnocení za práci, přičemž podmínky realizace tohoto práva jsou stanoveny právními předpisy a politikou státu v oblasti mezd, především prostřednictvím stanovení minimální mzdy, která v roce 2018 činí 2.100 zlotých měsíčně.
 - Zaměstnanec má právo na pracovní volno, které mu zajišťují ustanovení o pracovní době, nepracovních dnech a pracovním volnu.
 - Zaměstnavatel je povinen zajistit zaměstnanci bezpečné a hygienické pracovní podmínky.
 - Zaměstnavatel závisle na možnostech a podmínkách uspokojuje existenční, sociální a kulturní potřeby zaměstnanců.
 - Zaměstnavatel je povinen usnadňovat zaměstnancům zvyšování profesních kvalifikací.
 - Ustanovení pracovních smluv a jiných aktů, na základě nichž vzniká pracovněprávní vztah, nemohou být pro zaměstnance méně výhodné nežli předpisy pracovního práva.
 - Usnesení smluv a aktů, méně výhodných pro zaměstnance nežli předpisy pracovního práva, jsou neplatná; namísto nich se použijí příslušné předpisy pracovního práva.
 - Ustanovení pracovních smluv a jiných aktů, na základě nichž vzniká pracovněprávní vztah, a které porušují princip rovného zacházení v zaměstnání, jsou neplatná; namísto nich se použijí příslušné předpisy pracovního práva, a v případě absence takových předpisů je nutno nahradit je příslušnými ustanoveními nemajícími diskriminační povahu.
 - Zaměstnanci a zaměstnavatelé mají za účelem reprezentace a ochrany svých práv a zájmů právo tvořit organizace a vstupovat do takových organizací, v souladu s principy stanovenými zákonem o odborových svazech, zákonem o organizacích zaměstnavatelů a jinými právními předpisy.
 - Dohled a kontrolu v rozsahu dodržování pracovního práva, včetně předpisů a pravidel bezpečnosti a hygieny práce (BHP), plní Státní inspekce práce.
 - Dohled a kontrolu v rozsahu dodržování pravidel, předpisů hygieny práce a podmínek pracovního prostředí plní Státní sanitární inspekce.
 - Sociální kontrolu pracovního práva, včetně předpisů a pravidel bezpečnosti a hygieny práce, plní sociální inspekce práce.
- Zaměstnancem může být osoba starší 18 let. Osoba věku 16-18 let (mladistvá zaměstnanec), může být zaměstnána za účelem výuky a profesní přípravy a za účelem výkonu lehkých prací. Ve věku nižším nežli 16 let je výkon práce nebo jiných výdělečných aktivit povolen výhradně ve prospěch subjektu provozujícího kulturní, uměleckou, sportovní nebo reklamní činnost, a to po splnění řady podmínek.

4.3. Pracovněprávní vztah

Pro navázání pracovněprávního vztahu a stanovení pracovních a mzdových podmínek, bez ohledu na právní základ tohoto vztahu, je vyžadován shodný projev vůle zaměstnance a zaměstnavatele. Prostřednictvím navázání pracovněprávního vztahu se zaměstnanec zavazuje vykonávat práci určitého druhu ve prospěch zaměstnavatele a pod jeho vedením, v místě a čase určením zaměstnavatelem, a zaměstnavatele – k zaměstnávání zaměstnance za příslušnou mzdu. V každém případě, pokud je zaměstnávání uskutečňováno za těchto podmínek, je považováno za zaměstnání na základě pracovněprávního poměru, bez ohledu na název smlouvy uzavřené mezi stranami. Nepřípustné je nahrazení pracovněprávní smlouvy občanskoprávní smlouvou při současném zachování shora uvedených podmínek výkonu práce.

Zaměstnavatel má právo požadovat od osoby ucházející se o zaměstnání osobní údaje zahrnující jméno (jména) a příjmení, jména rodičů, datum narození, místo bydliště (korespondenční adresu), vzdělání a průběh dosavadního zaměstnání. Kromě toho je zaměstnavatel oprávněn od zaměstnance požadovat uvedení čísla PESEL (rodné číslo) zaměstnance a jiných osobních údajů zaměstnance, a také jmen a příjmení a dat narození dětí zaměstnance, pokud je uvedení takových údajů nezbytné vzhledem k uplatňování zvláštních oprávnění zaměstnance upravených pracovním právem. Zaměstnavatel rovněž může požadovat uvedení jiných údajů, pokud povinnost jejich uvedení vyplývá ze zvláštních předpisů.

4.4. Pracovní smlouva

4.4.1. Uzavření pracovní smlouvy

Pracovní smlouva se sjednává na zkušební dobu, na dobu neurčitou nebo na dobu určitou.

Pracovní smlouva na zkušební dobu, nepřekračující 3 měsíce, se sjednává za účelem ověření kvalifikací zaměstnance a možností jeho zaměstnání za účelem výkonu práce určitého druhu.

Doba zaměstnání na základě pracovní smlouvy na dobu určitou, a také celkové období zaměstnání na základě pracovních smluv na dobu určitou sjednávaných mezi stejnými stranami pracovního poměru, nesmí překročit 33 měsíců, a celkový počet těchto smluv nesmí být vyšší než tři. Po překročení těchto limitů se má za to, že zaměstnanec je zaměstnán na základě pracovní smlouvy na dobu neurčitou.

Pracovněprávní vztah se navazuje k datu uvedenému ve smlouvě jako den zahájení práce, a pokud toto datum nebylo specifikováno – ke dni uzavření smlouvy.

V pracovní smlouvě jsou specifikovány smluvní strany, druh smlouvy, datum jejího uzavření a pracovní a mzdové podmínky, včetně zejména druhu práce, místa výkonu práce, mzdy za práci odpovídající druhu práce, pracovní doby a data nástupu do zaměstnání. Pracovní smlouva se sjednává v písemné formě, zaměstnavatel před připuštěním zaměstnance k výkonu práce zaměstnanci písemně potvrzuje ujednání týkající se smluvních stran, druhu smlouvy a její podmínky.

Zaměstnavatel je povinen zaměstnance písemně informovat, nejpozději 7 dnů po uzavření pracovní smlouvy, o denní a týdenní pracovní době, četnosti vyplácení mzdy, nároku na dovolenou, délce výpovědní lhůty pracovní smlouvy a o kolektivní smlouvě, která se na zaměstnance nevztahuje. V případě, že zaměstnavatel není povinen stanovit pracovní řád, je dodatečně povinen informovat o noční době, místě, termínu a času vyplácení mzdy a přijatém způsobu potvrzení příchodu a přítomnosti v práci a omlouvání nepřítomnosti v zaměstnání. V souladu s čl. 67⁵ zákoníku práce lze práci vykonávat pravidelně mimo pracoviště, a to s využitím prostředků elektronické komunikace ve smyslu předpisů o poskytování služeb elektronickou cestou (tzv. telepráce). V takovém případě má zaměstnavatel povinnost poskytnout takovému zaměstnanci zařízení nezbytné k výkonu zaměstnání formou telepráce, pojistit toto zařízení, uhradit náklady na instalaci, servis, provoz a údržbu zařízení a zajistit zaměstnanci technickou podporu a nezbytná školení v oblasti práce s tímto zařízením – ledaže zaměstnavatel a zaměstnanec v uzavřené smlouvě stanoví jinak. Zákoník práce upravuje podrobné podmínky výkonu zaměstnání na základě takovéto smlouvy.

4.4.2. Ukončení pracovního poměru

Pracovní smlouvu lze ukončit na základě dohody stran, prohlášení jedné ze stran se zachováním výpovědní lhůty (rozvázání pracovního poměru výpovědí), prohlášení jedné ze stran bez zachování výpovědní lhůty (rozvázání pracovního poměru bez výpovědi) a po uplynutí doby, na kterou byla smlouva uzavřena. Pracovní smlouva uzavřená na zkušební dobu bude ukončena po uplynutí této doby, a před jejím uplynutím může být ukončena výpovědí.

Výpovědní lhůta pracovní smlouvy zahrnující týden nebo měsíc nebo jejich násobek končí příslušně v sobotu nebo k poslednímu dni měsíce. Prohlášení každé ze stran o výpovědi nebo rozvázání pracovní smlouvy bez výpovědi vyžaduje písemnou formu. V prohlášení zaměstnavatele o vypovězení pracovní smlouvy nebo rozvázání bez výpovědi musí být obsaženo poučení o právu zaměstnance na odvolání k pracovnímu soudu.

Každá ze stran může pracovní smlouvu rozvázat výpovědí. V takovém případě k rozvázání smlouvy dojde po uplynutí výpovědní lhůty. Výpovědní lhůty závisí na druhu smlouvy a době zaměstnání u daného zaměstnavatele.

V souvislosti s vypovězením pracovní smlouvy zaměstnavatel může zaměstnance zprostit povinnosti vykonávat práci do konce výpovědní lhůty. V období tohoto osvobození má zaměstnanec nárok na mzdu.

Zaměstnanec může proti výpovědi smlouvy podat odvolání k pracovnímu soudu. V případě zjištění, že vypovězení pracovní smlouvy na dobu neurčitou je nedůvodné nebo porušuje předpisy o vypovídání pracovních smluv, pracovní soud rozhodne o neúčinnosti vypovězení, a pokud smlouva již rozvázána byla – o obnovení zaměstnání na základě předchozích podmínek nebo o odškodnění.

Zaměstnavatel může pracovní smlouvu rozvázat bez vypovězení zaviněním zaměstnance v případě hrubého porušení ze strany zaměstnance základních pracovních povinností, spáchání zaměstnancem v dob trvání pracovní smlouvy trestného činu, který neumožňuje jeho další zaměstnávání na dané pracovní pozici, pokud je trestný čin zřejmý nebo potvrzený pravomocným rozsudkem, a v případě, že v důsledku zavinění zaměstnance dojde ke ztrátě jeho oprávnění nezbytných k výkonu práce na dané pracovní pozici.

Zaměstnanec může pracovní smlouvu rozvázat bez vypovězení, pokud bude vydáno osvědčení o zdravotní způsobilosti potvrzující škodlivý vliv vykonávané práce na jeho zdraví, a zaměstnavatele jej nepřemístí ve lhůtě stanovené v lékařském osvědčení na jinou pracovní pozici, vhodnou podle jeho zdravotního stavu a profesních kvalifikací, a také tehdy, pokud zaměstnavatel hrubě porušil základní povinnosti vůči zaměstnanci.

Pracovní smlouva zaniká v případech stanovených zákoníkem práce a zvláštními předpisy, včetně ke dni jeho smrti.

Ke dni úmrtí zaměstnavatele pracovní smlouvy se zaměstnanci zanikají, přičemž zaměstnanec, jehož pracovní smlouva zanikla z tohoto důvodu, má nárok na odškodnění ve výši mzdy za dobu výpovědní lhůty.

Práce může být vykonávána mimo pracoviště, a to prostřednictvím prostředků elektronické komunikace ve smyslu předpisů o poskytování služeb elektronickou cestou (práce na dálku). Zaměstnavatel je povinen zaměstnanci pracujícím na dálku poskytnout vybavení nezbytné k výkonu této formy práce, toto vybavení pojistit, uhradit veškeré náklady spojené s instalací, servisem, provozem a údržbou vybavení a zajistit zaměstnanci technickou pomoc a nezbytná školení v rozsahu obsluhy vybavení.

Mzdové podmínky a přiznávání jiných plnění souvisejících s prací jsou stanoveny kolektivními smlouvami. Zaměstnavatele zaměstnávající minimálně 20 zaměstnanců, na něž se kolektivní smlouva ani nadzávodní kolektivní smlouva nevztahuje, určí mzdové podmínky v mzdovém řádu.

Zaměstnanec vykonávající na pokyn zaměstnavatele služební úkoly mimo obec, v níže se nachází sídlo zaměstnavatele, nebo mimo trvalé pracoviště, má nárok na úhradu náklady spojených se služební cestou.

Mzda za práci musí být určena takovým způsobem, aby odpovídala především druhu vykonávané práce a kvalifikacím vyžadovaným při jejím vykonávání, a také aby v ní byly zohledněny počet a kvalita vykonávané práce. Nárok na mzdu přísluší za odvedenou práci. Za dobu, po kterou práce není vykonávána, má zaměstnanec nárok na mzdu pouze v případech stanovených pracovním právem.

Za závadné vyrobení výrobků nebo poskytnutí služeb zaměstnanec nemá nárok na mzdu. Pokud v důsledku závadně provedené práce v důsledku zavinění zaměstnance došlo ke snížení kvality výrobku nebo služby, mzda podléhá příslušnému snížení. Pokud zaměstnanec závadnost výrobku nebo služeb odstraní, má nárok na mzdu odpovídající kvalitě výrobku nebo služby s tím, že za pracovní dobu strávenou odstraňováním závady nemá nárok na mzdu.

Mzda za práci podléhá ochraně. Zaměstnanec se nároku na mzdu nemůže zříci ani toto právo postoupit jiné osobě. Mzda za práci je vyplácena minimálně jednou za měsíc, v trvalém předem stanoveném termínu. Ze mzdy, po odečtení pojistného na zdravotní a sociální pojištění a zálohy na daň z příjmu fyzických osob, budou sráženy pouze dlužné částky na základě exekučních titulů na uspokojení nároků na výživné a jiné zákonem stanovené částky, přičemž výše srážek je limitována.

4.4.3. Povinnosti zaměstnavatele

Zaměstnavatel je povinen zejména:

- seznamovat zaměstnance nastupujících do zaměstnání s rozsahem jejich povinností, způsobem vykonávání práce na určených pracovištích a jejich základními právy;
- organizovat práci způsobem, kterým bude zajištěno plné využití pracovní doby, jak rovněž dosahování ze strany zaměstnanců, při využití jejich schopností a kvalifikací, vysoké výkonnosti a řádné kvality práce;
- organizovat práci způsobem, kterým bude zajištěno snížení obtížnosti práce, zejména monotónní práce a práce v předem stanoveném tempu;
- potírat diskriminaci v zaměstnání, a to především z pohledu pohlaví, věku, postižení, rasy, náboženství, státní příslušnosti, politického přesvědčení, členství ve svazu, etnického původu, vyznání, sexuální orientace, a také z pohledu zaměstnání na dobu určitou či neurčitou nebo plný či částečný úvazek;

- zajišťovat bezpečné a hygienické podmínky práce a provádět pravidelná školení zaměstnanců v rozsahu bezpečnosti a hygieny práce;
- včas a řádně vyplácet mzdu;
- usnadňovat zaměstnancům zvyšování profesních kvalifikací;
- vytvářet zaměstnancům nastupujícím do zaměstnání po absolvování odborné školy vzdělávající pro výkon konkrétní profese nebo vysoké školy podmínky příznivé pro přizpůsobení se řádnému výkonu práce;
- uspokojovat závisle podle dostupných prostředků sociální potřeby zaměstnanců;
- aplikovat objektivní a spravedlivá kritéria hodnocení zaměstnanců a výsledků jejich práce;
- vést dokumentaci ve věch souvisejících s pracovněprávním vztahem a osobní spisy zaměstnanců;
- uchovávat dokumentaci ve věcech souvisejících s pracovněprávním vztahem a osobní spisy zaměstnanců v podmínkách, ve kterých nehrozí její poškození nebo zničení;
- ovlivňovat formování principů společenského soužití na pracovišti.
- potírat mobbing, kterým se rozumí jednání nebo chování týkající se zaměstnance namířené proti zaměstnanci, spočívající v usilovném a dlouhodobém šikanování nebo zastrašování zaměstnance, které u něj vyvolává pocit sníženého profesního uplatnění, což způsobuje nebo má za účel ponížení nebo zesměšnění zaměstnance, izolování jej nebo jeho eliminaci z pracovního kolektivu.
- vydat zaměstnanci zápočtový list neprodleně po rozvázání nebo zániku pracovního poměru.

V zápočtovém listu je nutno uvést informace týkající se doby a druhu vykonávané práce, zastávaných pracovních pozic, režimu rozvázání nebo okolností zániku pracovního poměru, a také jiné informace nezbytné ke zjištění pracovních oprávnění a oprávnění ze sociálního a zdravotního pojištění. Dále se v zápočtovém listu uvádí zmínka o zajištění mzdy ve smyslu předpisů o exekučním řízení. Na žádost zaměstnance je v zápočtovém listu nutno uvést rovněž informace o výši a složkách mzdy a získaných kvalifikacích.

Zaměstnanec se může v průběhu 7 dnů od obdržení zápočtového listu obrátit na zaměstnance se žádostí o narovnání zápočtového listu. V případě, že žádosti nebude vyhověno, má zaměstnanec v průběhu 7 dnů od obdržení sdělení o odmítnutí provést narovnání právo obrátit se na pracovní soud.

Podrobné znění zápočtového listu, způsob a režim jeho vystavování a narovnávání určí ministr příslušný pro pracovní záležitosti na základě nařízení.

4.4.4. Povinnosti zaměstnance

Zaměstnanec je povinen vykonávat práci svědomitě a pečlivě a dodržovat pokyny nadřízených týkající se práce, pokud tyto nejsou v rozporu s právními předpisy nebo pracovní smlouvou. Zaměstnanec je povinen zejména:

- dodržovat pracovní dobu stanovenou v závodu;
- dodržovat pracovní řád a pořádek stanovený v závodu;
- dodržovat předpisy a pravidla v rozsahu bezpečnosti a hygieny práce, a také předpisy o požární ochraně;
- pečovat o dobro závodu, chránit jeho majetek a zachovat důvěrnost informací, jejichž zveřejněním by zaměstnavateli mohla vzniknout škoda;
- dodržovat tajemství stanovené zvláštními předpisy;
- dodržovat v závodu principy společenského soužití;
- dodržovat zákaz konkurence v rozsahu stanoveném zvláštní smlouvou sjednanou v písemné formě, jinak bude taková smlouva neplatná.

V určitých situacích může zaměstnanec odmítnout splnění pokynu zaměstnavatele. Jedná se např. o vyslání na služební cestu těhotné zaměstnankyně nebo zaměstnance, který má v péči dítě do čtyř let, kdy je nutný souhlas takového zaměstnance.

4.5. Pracovní řád

Pracovní řádem se stanoví organizace a pořádek v pracovním procesu a související s tím práva a povinnosti zaměstnavatele a zaměstnanců. Pracovní řád se nezavádí, pokud v tomto rozsahu platí ustanovení kolektivní

smlouvy nebo pokud zaměstnavatel zaměstnává méně nežli 20 zaměstnanců. Pracovní řád musí upravovat zejména:

- organizaci práce, podmínky pobývání v areálu závodu v pracovní době a po jejím skončení, vybavení zaměstnanců nářadími a materiály, a také oděvy a pracovní obuví, prostředky osobní ochrany a osobní hygieny;
- systémy a rozvržení pracovní doby a přijatá referenční období pro výpočet pracovní doby;
- noční dobu;
- termín, místo, čas a četnost vyplácení mzdy;
- výkazy prací zakázaných pro mladistvé zaměstnance a ženy;
- druhy prací a seznam pracovišť povolených pro mladistvé zaměstnance za účelem absolvování profesní přípravy;
- výkaz lehkých prací povolených mladistvým zaměstnancům zaměstnaným za jiným účelem nežli profesní příprava;
- povinnosti týkající se bezpečnosti a hygieny práce a požární ochrany, včetně způsobu informování zaměstnanců o rizicích spojených s vykonávanou prací;
- přijatý u daného zaměstnavatele způsob potvrzování příchodu a přítomnosti v zaměstnání a omlouvání nepřítomnosti v zaměstnání;
- informace o sankcích ukládaných podle čl. 108 z titulu pořádkové odpovědnosti zaměstnanců.

4.6. Odměny a vyznamenání

Za 4. zaměstnancům, kteří se v důsledku vzorového plnění svých povinností, projevení iniciativ v práci a zvyšování výkonnosti a kvality práce obzvláště přičinují k realizaci úkolů závodu, mohou být přiznávány odměny a vyznamenání. Stejnopis oznámení o přiznání odměny nebo vyznamenání se vkládá do osobního spisu zaměstnance.

4.7. Pořádková odpovědnost zaměstnance

Za nedodržování ze strany zaměstnance stanovené organizace a pořádku v pracovním procesu, předpisů v rozsahu bezpečnosti a hygieny práce, předpisů o požární ochraně, a také přijatého způsobu potvrzování příchodu a přítomnosti v zaměstnání a omlouvání nepřítomnosti v zaměstnání, zaměstnavatel může ukládat sankce v podobě napomenutí a důtky. Za nedodržování ze strany zaměstnance předpisů v rozsahu bezpečnosti a hygieny práce, předpisů o požární ochraně, opuštění práce bez omluvení, příchod do zaměstnání pod vlivem alkoholu nebo konzumaci alkoholu v pracovní době zaměstnavatel rovněž může uložit peněžité trest. Uložení trestu zaměstnavatel sdělí zaměstnanci písemně. Stejnopis oznámení se vkládá do osobního spisu zaměstnance.

4.8. Materiální odpovědnost zaměstnanců

4.8.1. Odpovědnost zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli

Zaměstnanec, který v důsledku neplnění nebo nesprávného plnění pracovních povinností vlastním zaviněním zaměstnavateli způsobil škodu, nese materiální odpovědnost dle pravidel stanovených předpisy této kapitoly. Zaměstnanec nese odpovědnost za škodu v mezích skutečné ztráty vzniklé zaměstnavateli a pouze za normální následky jednání nebo opomenutí, z něhož škoda vyplývá.

Zaměstnanec nese odpovědnost za škodu v takovém rozsahu, v jakém se zaměstnavatel nebo jiná osoba přičinila k jejímu vzniku nebo zvětšení. Zaměstnanec nese riziko spojené s činností zaměstnavatele, a zejména nese odpovědnost za škodu vzniklou v souvislosti s jednáním v mezích přípustného rizika.

Odkodnění se stanoví ve výši způsobené škody, avšak nemůže být vyšší nežli částka tříměsíční mzdy příslušející zaměstnanci ke dni způsobení škody.

Pokud zaměstnanec škodu způsobil úmyslně, jej povinen nahradit ji v plné výši.

4.8.2. Odpovědnost za majetek svěřený zaměstnanci

Zaměstnanec, kterému byly s povinností vrácení nebo vypořádání svěřeny peníze, cenné papíry nebo cennosti, nářadí a nástroje nebo podobné předměty, a také prostředky individuální ochrany, oděvy a pracovní obuv, nese v odpovědnost za škodu vzniklou na tomto majetku v plné výši. Toto se vztahuje rovněž na jiný majetek, který byl zaměstnanci svěřen s povinností vrácení nebo vypořádání. Odpovědnosti za svěřený majetek může být zaměstnanec zproštěn, pokud prokáže, že škoda vznikla z příčin na něm nezávislých, a zejména v důsledku nezajištění ze strany zaměstnavatele podmínek umožňujících zajištění bezpečnosti svěřeného majetku.

Zaměstnanci mohou přijmout společnou materiální odpovědnost za svěřený majetek spolu s povinností vypořádání. Základem hromadného pověření majetku je smlouva o materiální spoluodpovědnosti, sjednaná písemně mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem. Zaměstnanci nesoucí společnou materiální odpovědnost odpovídají v částech stanovených smlouvou. Avšak v případě zjištění, že škoda byla v plném rozsahu nebo částečně způsobena některými zaměstnanci, za celek škody nebo její příslušnou část nesou odpovědnost pouze původci škody.

4.9. Pracovní doba

4.9.1. Všeobecné principy

Pracovní dobou je doba, ve které je zaměstnanec k dispozici zaměstnavateli v závodu nebo na jiném místě určeném k výkonu práce.

Pracovní doba nesmí být delší nežli 8 hodin denně a průměrně 40 hodin v průměrně pětidenním pracovním týdnu v přijatém referenčním období nepřekračujícím 4 měsíce, s vyhrazením zvláštních předpisů. V každém systému pracovní doby, pokud je to opodstatněno objektivními nebo technickými příčinami nebo příčinami týkajícími se organizace práce, referenční období může být prodlouženo, avšak maximálně na 12 měsíců, při současném zachování všeobecných principů týkajících se ochrany bezpečnosti a zdraví zaměstnanců.

Rozvržení pracovní doby daného zaměstnance může být zhotoveno, písemnou nebo elektronickou formou, na dobu kratší nežli referenční období, která však musí zahrnovat minimálně 1 měsíc. Zaměstnavatele předává rozvržení pracovní doby zaměstnanci minimálně 1 týden před zahájením práce v období, na které byl tento rozvrh zhotoven.

Délka pracovní doby zaměstnance se v referenčním období zkracuje o počet hodin omluvené nepřítomnosti v práci, připadajících k odpracování v době této nepřítomnosti, v souladu s přijatým rozvrhem pracovní doby.

Týdenní pracovní doba včetně přesčasů nesmí být delší nežli průměrně 48 hodin v přijatém referenčním období.

Zaměstnanec má každý den nárok na alespoň 11 hodin nepřetržitého odpočinku. Zaměstnanec má v každém týdnu nárok na alespoň 35 hodin nepřetržitého odpočinku zahrnujícího minimálně 11 hodin nepřetržitého denního odpočinku.

4.9.2. Systémy a rozvržení pracovní doby

Pokud je to opodstatněno druhem práce nebo její organizací lze aplikovat systém rovnocennosti pracovní doby, v němž je povoleno prodloužení denní pracovní doby, avšak nejvýše na 12 hodin, v referenčním období nepřekračujícím dobu 1 měsíce. Prodloužená denní pracovní doba je vyvažována kratší denní pracovní dobou v některých dnech nebo pracovním volnem. V obzvláště opodstatněných případech může být referenční období prodlouženo, avšak maximálně na dobu 3 měsíců.

Pokud je to opodstatněno druhem práce nebo její organizací lze aplikovat systém přerušované pracovní doby podle předem stanoveného rozvrhu předpokládajícího nejvýše jednu přestávku v práci během dne, trvající nejdéle 5 hodin. Přestávka není zahrnována do pracovní doby, avšak za dobu této přestávky má zaměstnanec nárok na odměnu ve výši poloviny mzdy příslušející za dobu přerušení práce.

V případech opodstatněných druhem práce nebo její organizací či místem vykonávání práce lze aplikovat systém úkolové pracovní doby.

Práce na směny je povolena bez ohledu na aplikovaný systém práce.

V každém systému pracovní doby, pokud je v něm naplánován rozvrh pracovní doby zahrnující práci v neděli a o svátcích, je zaměstnancům nutno zajistit celkový počet dnů pracovního volna v přijatém referenčním období odpovídající minimálně počtu nedělí, svátků a dnů pracovního volna v průměrně pětidenním pracovním týdnu připadajících na toto období.

Zaměstnavatel vede evidenci pracovní doby zaměstnance pro účely řádného stanovení výše jeho mzdy a jiných plnění souvisejících s prací. Zaměstnavatel tuto evidenci zpřístupní zaměstnanci na jeho vyžádání. Pokud se jedná o zaměstnance zahrnuté do systému úkolové pracovní doby, zaměstnance řídící závod jménem zaměstnavatele a zaměstnance, kterým je vyplácen paušál za práci přesčas nebo za práci v nočních hodinách, se evidence pracovní doby nevede.

4.9.3. Práce přesčas

Práce vykonávaná zaměstnancem mimo jeho pracovní dobu, a také práce vykonávaná nad rámec prodloužené denní pracovní doby vyplývající ze závazného pro zaměstnance systému a rozvrhu pracovní doby, je prací přesčas. Práce přesčas je přípustná v případě nutnosti provedení záchranné akce za účelem ochrany lidského života nebo zdraví, ochrany majetku nebo životního prostředí či odstranění poruchy a v případě zvláštních potřeb zaměstnavatele.

Počet hodin práce přesčas odpracovaných v souvislosti se zvláštními potřebami zaměstnavatele nesmí překročit pro jednotlivého zaměstnance 150 hodin v kalendářním roku.

Za práci přesčas, kromě obvyklé mzdy, přísluší příplatek ve výši 100% nebo 50% mzdy.

4.9.4. Noční práce

Noční doba zahrnuje 8 hodin mezi 21:00 hodinou a 7:00 hodinou. Zaměstnanec, jehož rozvrh pracovní doby zahrnuje v každém dni alespoň 3 hodiny práce v noční době nebo jehož alespoň 1/4 pracovní doby v referenčním období připadá na noční dobu, je zaměstnancem pracujícím v noci.

Zaměstnanec vykonávající práci v noční době má nárok na příplatek ke mzdě za každou hodinu práce v noční době ve výši 20% hodinové sazby vyplývající z minimální odměny za práci, který se stanoví na základě zvláštních předpisů.

4.9.5. Práce v neděli a o svátcích

Dny pracovního volna jsou neděle a svátky stanovené v předpisech o dnech pracovního volna. Práci v neděli a o svátku se rozumí práce konaná mezi 6:00 hodin tohoto dne a 6:00 hodin dalšího dne, ledaže u daného zaměstnavatele byly stanoveny jiné hodiny.

Práce o svátcích je na obchodních místech zakázána. Práce v neděli je povolena na obchodních místech při vykonávání prací nezbytných vzhledem k jejich společenské užitečnosti a každodenní potřebě obyvatelstva. Práce v neděli a o svátcích je povolena ve striktně stanovených případech (např. v případě nutnosti provedení záchranné akce za účelem ochrany lidského života nebo zdraví, ochrany majetku nebo životního prostředí či odstranění poruchy) a družích podniků (např. v gastronomii a ubytovacích zařízeních).

Zaměstnanec pracující v neděli musí alespoň jednou za 4 týdny mít volnou neděli.

Od března 2018 platí omezení prodeje a vykonávání činností spojených s prodejem v neděle a svátky. V těchto dnech je v prodejních místech zakázáno:

- 1) obchodovat a vykonávat činnosti spojené s obchodem,
- 2) pověřit zaměstnanci práci v obchodě a vykonávání činností souvisejících s prodejem.

V roce 2018 tento zákaz platí první a poslední neděli každého kalendářního měsíce, ledaže je den předtím svátek.

Tento zákaz neplatí mj. pro:

- čerpací stanice prodávající kapalné pohonné hmoty,
- lékárny a lékárnická místa,
- prodejní místa, kde převážná činnost spočívá v prodeji suvenýrů a devocionálií,

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

- prodejní místa, kde převážná činnost spočívá v prodeji tisku, jízdenek hromadné dopravy, tabákových výrobků, losů loterijských her a sázek,
- pošty a poštovní pobočky,
- prodejní místa v hotelových zařízeních,
- prodejní místa v zařízeních, které provozují činnost v oblasti kultury, sportu, osvěty, cestovního ruchu a rekreace,
- prodejní místa na nádražích – v oblasti související s přímou obsluhou cestujících,
- internetové obchody a internetové platformy,
- prodejní místa, kde je obchodní činnost provozována podnikatelem, který je fyzickou osobou, a to pouze osobně, vlastním jménem a na vlastní účet,
- pekárný, cukrárný a zmrzlinárny, kde převažující činnost spočívá v prodeji pekařských a cukrárenských výrobků,
- prodejní místa, kde je gastronomická činnost převažující činností.

4.9.6. Dovolena za kalendářní rok

Zaměstnanec má nárok na každoroční, nepřetržitou placenou dovolenou. Zaměstnanec se práva na dovolenou nemůže zříci. Zaměstnanci nastupujícímu do zaměstnání poprvé, v kalendářním roce, v němž do zaměstnání nastoupil, nárok na dovolenou vzniká po uplynutí každého měsíce práce, a to ve výši 1/12 dovolené příslušející po odpracování roku. Nárok na další dovolenou zaměstnanec získává v každém dalším kalendářním roce.

Počet dnů dovolené činí 20 dnů (pokud je zaměstnanec zaměstnán kratší dobu nežli 10 let) nebo 26 dnů (pokud je zaměstnanec zaměstnán po dobu alespoň 10 let).

Dovolené je nutno přidělovat v souladu s plánem dovolených. Plán dovolených určuje zaměstnavatel se zohledněním žádostí zaměstnanců a nutnosti zajištění běžného výkonu práce. Plán dovolených se zaměstnancům oznamuje způsobem přijatým u daného zaměstnavatele.

Zaměstnavatel může zaměstnance z dovolené odvolat pouze v případě, že jeho přítomnosti na pracovišti vyžadují okolnosti, které nebylo možné předpokládat v okamžiku zahájení dovolené. Zaměstnavatel je povinen uhradit náklady vzniklé zaměstnanci v přímé spojitosti s odvoláním jej z dovolené.

V případě nevyužití příslušející dovolené v plném nebo částečném rozsahu z důvodu rozvázání nebo zániku pracovního poměru má zaměstnanec nárok na peněžní ekvivalent.

Za dobu dovolené má zaměstnanec nárok na mzdu, jakou by obdržel, kdyby po tuto dobu pracoval.

4.9.7. Neplacené volno

Na písemnou žádost zaměstnance mu zaměstnavatel může poskytnout bezplatné volno. Doba bezplatného volna se nezahrnuje do doby práce, z níž vyplývají nároky zaměstnanců. Při poskytování bezplatného volna delšího nežli 3 měsíce, se strany mohou dohodnout, že zaměstnanec může být z dovolené v případě vážných důvodů odvolán.

4.10. Bezpečnost a hygiena práce

4.10.1. Základní povinnosti zaměstnavatele

Zaměstnavatel nese odpovědnost za stav bezpečnosti a hygieny práce na pracovišti. Na rozsah odpovědnosti zaměstnavatele nemají vliv povinnosti zaměstnanců v oblasti bezpečnosti a hygieny práce a pověřování vykonáváním úkolů v rozsahu bezpečnosti a hygieny práce externím odborníkům.

Zaměstnavatel je povinen chránit zdraví a život svých zaměstnanců prostřednictvím zajištění bezpečných a hygienických podmínek práce při správném využití vědy a techniky. Zaměstnavatel je zejména povinen mj.:

- organizovat práci způsobem, kterým budou zajištěny bezpečné a hygienické podmínky práce;
- zajišťovat dodržování předpisů a pravidel v rozsahu bezpečnosti a hygieny práce na pracovišti, vydávat pokyny k odstranění pochybení v tomto rozsahu a kontrolovat plnění těchto pokynů;

- reagovat na potřeby v rozsahu zajištění bezpečnosti a hygieny práce a přizpůsobovat prostředky použité za účelem zdokonalování stávající úrovně ochrany zdraví a života zaměstnance, a to se zohledněním měnících se podmínek práce;
- zajistit rozvoj soudržné politiky pro prevenci proti pracovním úrazům a nemocem z povolání zohledňující technické otázky, organizaci práce, pracovní podmínky, společenské vztahy a vliv faktorů pracovního prostředí;

Zaměstnavatel je povinen zaměstnancům předávat informace o:

- nebezpečích pro zdraví a život existujících v závodu, na jednotlivých pracovištích a při vykonávaných pracích, včetně o pravidlech postupu v případě poruchy a jiných situacích ohrožujících zdraví a život zaměstnanců;
- ochranných a preventivních opatření přijatých za účelem eliminace či omezení nebezpečí;
- zaměstnancích pověřených poskytováním první pomoci a vykonáváním činností v rozsahu boji proti požárům a evakuace zaměstnanců.

Pokud na stejném místě vykonávají práci zaměstnanci zaměstnáni u různých zaměstnavatelů, jsou tito zaměstnavatelé povinni spolupracovat, určit koordinátora dohlížejícího na BOZP všech zaměstnanců pracujících na stejném místě, stanovit pravidla spolupráce zohledňující způsoby postupu v případě výskytu nebezpečí pro zdraví nebo život zaměstnanců, a informovat sebe navzájem a zaměstnance nebo jejich zástupce o opatřeních v rozsahu prevence proti profesním nebezpečím vyskytujícím se během vykonávání jejich prací.

Zaměstnavatel je povinen:

- zajistit prostředky k poskytování první pomoci v náhlých případech, hašení požárů a evakuaci zaměstnanců;
- určit zaměstnance k poskytování první pomoci a provádění činností v rozsahu hašení požárů a evakuace zaměstnanců;
- zajistit spojení s externími specializovanými službami, zejména v rozsahu poskytování první pomoci v náhlých případech, zdravotnické záchranné služby a protipožární ochrany.

V případě výskytu bezprostředního nebezpečí pro zdraví nebo život je zaměstnavatel povinen práci zastavit a vydat zaměstnancům pokyn, aby se vzdálily na bezpečné místo, a do okamžiku odstranění nebezpečí nevydávat pokyn k obnovení prací.

4.10.2. Práva a povinnosti zaměstnance

Pokud podmínky práce neodpovídají předpisům o bezpečnosti a hygieně práce a vytvářejí bezprostřední nebezpečí pro zdraví nebo život zaměstnance, nebo pokud zaměstnancem vykonávaná práce ohrožuje takovým nebezpečím jiné osoby, zaměstnanec je oprávněn výkon práce pozastavit a oznámit tuto skutečnost nadřízenému.

Dodržování předpisů a pravidel bezpečnosti a hygieny práce je základní povinností zaměstnance. Zaměstnanec je povinen zejména:

- znát předpisy a pravidla bezpečnosti a hygieny práce, účastnit se školení a instruktáží v tomto rozsahu a přistupovat k vyžadovaným ověřovacím zkouškám;
- vykonávat práci v souladu s předpisy a pravidly bezpečnosti a hygieny práce a dodržovat pokyny nadřízených v tomto rozsahu;
- dbát na řádný stav strojů, zařízení, náradí a vybavení a o pořádek a řád na pracovišti;
- používat prostředky hromadné ochrany a také používat přidělené prostředky individuální ochrany, oděvu a ochranné obuvi, v souladu s jejich určením;
- podrobovat se vstupním, pravidelným, kontrolním a jiným doporučeným lékařským prohlídkám, a dodržovat doporučení lékařů;
- neprodleně informovat nadřízeného o zjištěném úrazu na pracovišti, nebezpečí pro lidský život nebo zdraví, a varovat spolupracovníky a také jiné osoby nacházející se v okolí nebezpečí o hrozícím nebezpečí;
- spolupracovat se zaměstnavatelem a nadřízenými při plnění povinností týkajících se bezpečnosti a hygieny práce.

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Řídící pracovník je povinen:

- organizovat pracoviště v souladu s předpisy a pravidly bezpečnosti a hygieny práce;
- dbát na účinnost prostředků individuální ochrany a jejich použití v souladu s jejich určením;
- organizovat, připravovat a řídit práce, se zohledněním bezpečnosti zaměstnanců před pracovními úrazy, nemocemi z povolání a jinými nemocemi souvisejícími s podmínkami pracovního prostředí;
- dbát na bezpečný a hygienický stav prostor pracoviště a technického vybavení, a také na účinnost prostředků hromadné ochrany a jejich použití v souladu s jejich určením;
- vymáhat dodržování předpisů a bezpečnosti a hygieny práce ze strany zaměstnanců;
- zajišťovat plnění pokynů lékaře pečujícího o zdraví zaměstnanců.

4.10.3. Preventivní ochrana zdraví

Zaměstnavatel vyhodnocuje a dokumentuje profesní riziko spojené s vykonávanou prací a aplikuje nezbytné preventivní prostředky snižující riziko a informuje zaměstnance o profesním riziku, které je spojeno s vykonávanou prací, a o pravidlech ochrany před nebezpečími.

Vstupním lékařským prohlídkám se musí podrobit osoby nastupující do zaměstnání a mladiství zaměstnanci přemísťovaní na jiné pracovní pozice, na nichž se vyskytují zdraví škodlivé faktory nebo obtížné podmínky. Tato povinnost se nevztahuje na osoby, které nastupují do zaměstnání opět u stejného zaměstnavatele na stejnou pracovní pozici nebo na pracovní pozici se stejnými pracovními podmínkami v průběhu 30 dnů po rozvázání nebo zániku předchozího pracovního poměru s tímto zaměstnavatelem, nebo které nastupují do zaměstnání u jiného zaměstnavatele na danou pracovní pozici v průběhu 30 dnů po rozvázání nebo zániku předchozího pracovního poměru, pokud zaměstnavateli předloží aktuální lékařské osvědčení potvrzující absenci kontraindikací pro práci v pracovních podmínkách specifikovaných v doporučení k lékařskému vyšetření.

Zaměstnanec musí absolvovat pravidelné lékařské podmínky. Pravidelná a kontrolní vyšetření jsou v rámci možností prováděna v pracovní době. Za dobu nevykonávání práce v souvislosti s prováděnými lékařskými prohlídkami má zaměstnanec nárok na jeho obvyklou mzdu.

Vstupní, pravidelné a kontrolní lékařské prohlídky jsou prováděny na základě doporučení vydaného zaměstnavatelem a na jeho náklady.

4.10.4. Pracovní úrazy a nemoci z povolání

Pokud dojde k pracovnímu úrazu, je Zaměstnavatel povinen podniknout nezbytné kroky eliminující nebo omezující ohrožení, zajistit poskytnutí první pomoci poškozeným osobám a v předem stanoveném režimu zjistit příčiny úrazu, a aplikovat vhodné preventivní prostředky pro zabránění podobným úrazům.

Zaměstnavatel je povinen neprodleně informovat příslušného obvodního inspektora práce a státního zástupce o smrtelném, těžkém či hromadném pracovním úrazu, a o každém jiném úrazu, který vyvolal uvedené následky a který souvisí s prací, pokud tento úraz lze uznat za pracovní úraz.

Zaměstnavatel je povinen vést registr pracovních nehod. Zaměstnavatel je povinen uchovávat protokol o zjištění okolností a příčin pracovního úrazu spolu s ostatní dokumentací týkající se nehody, a to po dobu 10 let.

Zaměstnavatel je povinen každý případ podezření z výskytu nemoci z povolání neprodleně oznámit příslušnému státnímu sanitárnímu inspektorovi a příslušnému obvodnímu inspektorovi práce. Tato povinnost se vztahuje rovněž na lékaře subjektu příslušného k projednání nemoci z povolání.

Zaměstnavatel je povinen pravidelně zkoumat příčiny pracovních úrazů, nemocí z povolání a jiných onemocnění souvisejících s podmínkami pracovního prostředí, a na základě těchto rozborů aplikovat příslušná preventivní opatření.

4.10.5. Školení

Zaměstnanci nelze povolit vykonávání práce, ke které nemá vyžadované kvalifikace nebo potřebné schopnosti, a také dostatečnou znalost předpisů a pravidel bezpečnosti a hygieny práce.

Zaměstnavatel je povinen zajistit proškolení zaměstnance v rozsahu bezpečnosti a hygieny práce před jeho nástupem do práce a provádět pravidelná školení v tomto rozsahu. Školení zaměstnance před zahájením práce není vyžadováno, pokud zaměstnanec začíná pracovat na stejné pracovní pozici, na které pracoval u daného zaměstnavatele bezprostředně před uzavřením s tímto zaměstnavatelem další pracovní smlouvy.

4.11. Občanskoprávní smlouvy (dohody)

Rovněž je možné vykonávání práce na základě jiných smluv (dohod), včetně především smlouvy o domácí práci a dohody o pracovní činnosti a dohody o provedení práce, upravených ustanoveními občanského zákona. Podmínky realizace takovýchto smluv nemohou být totožné s podmínkami pracovních smluv, a to především v rozsahu podřízení osoby, která tuto práci vykonává, zaměstnavateli (příkazci, objednateli).

Od dne 1.1.2018 odměna z titulu plnění takovýchto smluv či dohod nemůže být nižší nežli 13,7% PLN na hodinu.

4.12. Dočasné zaměstnání

Zákon o zaměstnávání dočasných zaměstnanců upravuje pravidla zaměstnávání dočasných zaměstnanců a vysílání těchto zaměstnanců a osob, které nejsou zaměstnanci pracovních agentur k výkonu dočasné práce, a také pokuty za porušení těchto pravidel.

V souladu se zákonem se dočasným zaměstnáním rozumí práci, která je vykonávána pro daného uživatelského zaměstnavatele po dobu delší, než stanoví zákon:

- když má sezónní, periodický, příležitostný charakter nebo
- když zaměstnanci zaměstnaní uživatelským zaměstnavatelem neměli možnost práci včas vykonat, nebo
- když je tato práce povinností nepřítomného zaměstnance zaměstnaného uživatelským zaměstnavatelem.

Dočasněmu zaměstnanci nezle pověřit práci pro uživatelského zaměstnavatele:

- která je zvlášť nebezpečná ve smyslu předpisů vydaných na základě článku 237¹⁵ zákoníku práce;
- na pracovišti, kde je zaměstnán zaměstnanec uživatelského zaměstnavatele, v době, kdy se tento zaměstnanec účastní stávky,
- stejný druh práce jako práce vykonávána zaměstnancem uživatelského zaměstnavatele, s nímž byl pracovní poměr rozváznán z důvodů netýkajících se zaměstnanců v období posledních 3 měsíců předcházejících předpokládaný termín nástupu dočasněmu zaměstnanci do dočasněmu zaměstnání, pokud by taková práce měla být vykonávána v jakékoliv organizační složce uživatelského zaměstnavatele v obci, na jejímž území se nachází nebo se nacházela organizační složka, v níž byl zaměstnán propuštěný zaměstnanec,
- která vyžaduje, aby byl zaměstnanec ozbrojen střelnou zbraní nebo předměty k zneškodnění osob pomocí elektrické energie, jejichž držba vyžaduje povolení uvedené v zákoně ze dne 21.5.1999 o zbraních a municích.

Pracovní smlouva uzavřená mezi agenturou dočasněmu zaměstnávání a dočasným zaměstnancem musí obsahovat smluvní strany, datum uzavření smlouvy, uživatelského zaměstnavatele a dobu výkonu práce pro tohoto zaměstnavatele, a také podmínky zaměstnání dočasněmu zaměstnanci v období výkonu zaměstnání pro uživatelského zaměstnavatele, zejména:

- druh práce, kterou má dočasný zaměstnanec vykonávat,
- pracovní dobu dočasněmu zaměstnanci,
- místo výkonu dočasněmu zaměstnání.
- odměnu za práci a termín a způsob vyplácení mzdy agenturou dočasněmu zaměstnávání.

Uživatelský zaměstnavatel vykonává povinnosti a využívá práv zaměstnavatele v rozsahu nezbytném pro organizaci práce s účastí dočasněmu zaměstnanci. Je povinen dočasněmu zaměstnanci zajistit bezpečné a hygienické pracovní podmínky v místě určeném pro výkon dočasněmu zaměstnání a evidovat pracovní dobu dočasněmu zaměstnanci v rozsahu a dle pravidel platných pro zaměstnance.

Dočasný zaměstnanec nemůže být v době vykonávání práce pro uživatelského zaměstnavatele znevýhodněn, co se týče pracovních a jiných podmínek, oproti zaměstnancům zaměstnaným tímto uživatelským zaměstnavatelem na stejné nebo obdobné pracovní pozici. Dočasný zaměstnanec má právo využívat sociální zařízení uživatelského zaměstnavatele dle pravidel, která platí pro zaměstnance tohoto uživatelského zaměstnavatele.

Agentura dočasněmu zaměstnávání může danou osobu vyslat k výkonu dočasněmu zaměstnání na základě pracovní smlouvy nebo dohody pro jednoho uživatelského zaměstnavatele po dobu maximálně celkem 18 měsíců v období 36 následujících měsíců.

Agentura dočasného zaměstnávání vydává dočasnému zaměstnanci zápočtový list týkající se celkového ukončené období zaměstnání v této agentuře, vztahující se na jednotlivé pracovní smlouvy uzavřené v období maximálně 12 následující měsíců. V zápočtovém listu musí být uvedeny informace o každém uživatelském zaměstnavateli, pro něhož byla dočasná práce vykonávána na základě pracovní smlouvy a období výkonu tohoto zaměstnání. Osobě, která dočasnou práci vykonávala na základě dohody, agentura dočasného zaměstnávání vydává potvrzení o době vykonávání dočasného zaměstnání pro příslušného uživatelského zaměstnavatele.

5. Důležité webové stránky

- úplný seznam regulovaných povolání na portálu http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=regprofs&id_country=23&quid=1&mode=asc&maxRows=*#top%20.
- pravidla pro uznávání regulovaných povolání v Polsku na portálu Ministerstva rozvoje <https://www.biznes.gov.pl/przedsiebiorcy/biznes-w-europie/uznawanie-kwalifikacji-zawodowych-w-ue/uznawanie-kwalifikacji-w-ue>.
- informace o provozování podnikání v Polsku na portálu Ministerstva rozvoje <https://www.biznes.gov.pl/poradniki-przedsiebiorcy>
- přístup k Celostátnímu soudnímu rejstříku na portálu Ministerstva spravedlnosti <https://bip.ms.gov.pl/pl/rejstry-i-ewidencje/krajowy-rejestr-sadowy/>
- přístup k Centrální evidenci a informaci o podnikání (CEIDG) na portálu Ministerstva rozvoje <https://prod.ceidg.gov.pl/ceidg.cms.engine/>

Vydala

Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego SA
58-500 Jelenia Góra, ulica 1 Maja Nr 27
www.karr.pl

Překlad

Karina Kurková

Poznámka vydavatele

Tato publikace má informační povahu, odpovídá právnímu stavu ke dni 1.4.2018. Využití informací obsažených v této publikaci by měla v konkrétních situacích předcházet analýza právního stavu aktuálního ke dni uskutečňovaných úkonů.

Autoři a vydavatel nenesou odpovědnost za důsledky využití obsahu použitého v této publikaci.

Zdroji práva v Polsku jsou výhradně texty zveřejněné v Úředním věstníku Evropské unie (<http://eur-lex.europa.eu>), Sbírce zákonů (od dne 1.1.2010 – ve Sbírce zákonů v elektronické verzi na webových stránkách Vládního legislačního centra – <http://dokumenty.rd.gov.pl/> DziennikUstaw) a jiné dokumenty jiných promulgačních orgánů, s nimiž je nutno seznámit se před provedením konkrétních činností.

Text je součástí publikace
ISBN 978-83-939860-8-8